

دوره نامه ادبی

ان رسان

سال اول، شماره ۵، مهر ۱۴۰۰

مدیرمسئول: حانیه توتوونی

سردبیر: زهره سادات حسینی

نشریه‌ی دانشجویی

انارستان

دوماهنامه‌ی ادبی شماره‌ی مجله: ۳۵۰/۶۰۴۵

صاحب امتیاز: کانون فرهنگی ادبی انارستان

مدیر مسئول: حانیه توتوونی

سردبیر: زهره سادات حسینی

طراح و صفحه‌آرا: فاطمه رجبعلی‌زاده، محمد تبائینی

ویراستار: امیررضا آفتاب طلب

هیئت تحریریه:

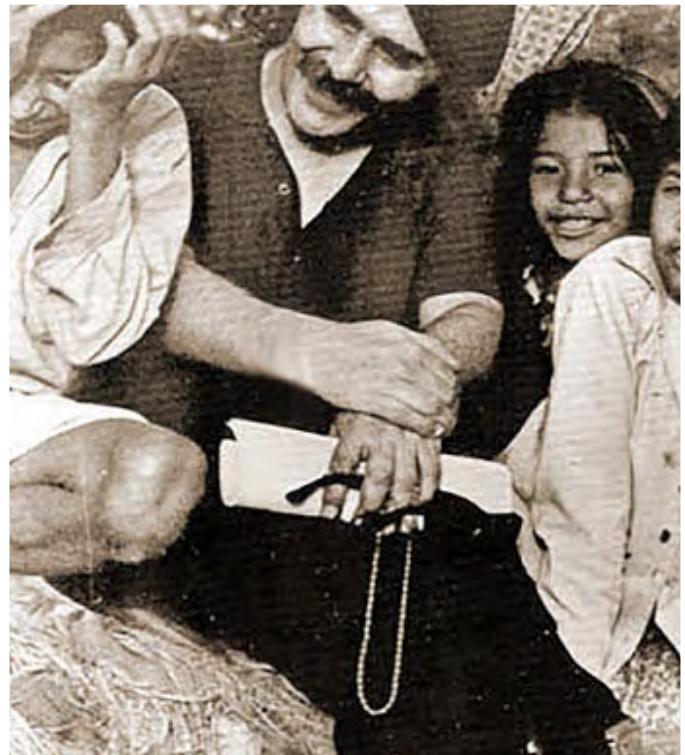
مریم رضوی، یگانه تحریرچی، مریم یوسفی، هدی توحیدی،

مریم گندمی‌ثانی، مهدیه سالاری‌اول، مهسا گلدبور، علی

ضیغمی‌جاجیگران، سیاوش خالقی‌مقدم، حکیمه رحیمی، زهره

عبدالهی، امین‌رضا اولادان، محمدرضا نادری، سید جواد جوادی،

مونا نعمتی‌زاده، امیررضا آفتاب طلب، علی قنوات

مهرداد اخوان ثالث

مهرداد اخوان ثالث شاعر امیدواری که تخلص م. امید را برای خود انتخاب کرده بود، شاعری چپره‌دست و

آشنا به نوازندگی تار و مقام‌های موسیقایی بود که عشق و علاقه او به تمدن ایران باعث شد تا در تمام عمر

خود ستایشگر مفاخر ایران باشد و بر مراقبت از زبان فارسی تاکید فراوانی داشته باشد.

صفحه‌ی ۳۲

سخن مدیر مسئول

جانیه توتوونی
علوم تغذیه، ورودی مهر ۹۶

۵

سخن سردبیر

زهره سادات حسینی
علوم تغذیه، ورودی بهمن ۹۶

۶

شب‌های اناستان ۷

سمفوونی قلم

علی ضیغمی باجگیران
علوم تغذیه، ورودی مهر ۹۸

۸

خواب نویسنده

یگانه تحریرچی
علوم آزمایشگاهی، ورودی مهر ۹۸

۱۱

برداشت پنجم

امیر رضا آفتاب طلب
علوم تغذیه، ورودی مهر ۹۸

۱۲

به شیرینی از ازار ۱۴

قسم به نون و قلم

مریم یوسفی
علوم تغذیه، ورودی مهر ۹۸

۱۵

سوق قلم

مریم رضوی
علوم تغذیه، ورودی مهر ۹۹

Unique Talent

مریم گندمی ثانی
علوم آزمایشگاهی، ورودی بهمن ۹۹

۱۶

خانم معلم جانان من

هدی توحیدی
علوم آزمایشگاهی، ورودی مهر ۹۷

۱۷

لگد محکم

مهدیه سالاری اول
علوم آزمایشگاهی، ورودی بهمن ۹۷

۱۸

گرفتار

مهرسا گلدی پور
علوم تغذیه، ورودی مهر ۹۵

۱۹

تفاوت

سیاوش خالقی مقدم
علوم آزمایشگاهی، ورودی مهر ۹۹

۲۰

جشن مهرگان

علی قنوات
علوم تغذیه، ورودی مهر ۹۸

۲۱

کمی چند با بزرگان ادب

۲۵

به دیدارم بیا هر شب
(مهدی اخوان ثالث)

۲۹

انتخاب شعر: زهره عبدالهی

علوم تغذیه، ورودی مهر

۲۶

زوال ناآمیدی‌ها

حکیمه رحیمی

علوم آزمایشگاهی، ورودی مهر

کافه انار

۳۵

ناگفته

امین‌رضا اولادان

علوم تغذیه، ورودی بهمن

۳۳

از مرگ هم می‌توان آغاز کرد

محمد رضا نادری

علوم آزمایشگاهی، ورودی مهر

میکروفون انارستان

۳۸

دست به قلم شدن چه الزمامتی دارد؟

سید جواد جوادی

علوم آزمایشگاهی، ورودی بهمن

انار خورون

۴۲

مسابقه

مونا نعمتی‌زاده

علوم تغذیه، ورودی بهمن

۶ سخن مدیر مسئول

با عرض سلام و ادب خدمت همراهان همیشگی دوماهنامه‌ی ادبی اناستارستان

اول از همه میخوام ازتون تشکر کنم که چهار شماره کنار ما بودین و در حال خوندن پنجمین شماره از نشریه‌ی ادبی اناستارستان هستین. اگر بخواهیم از موضوع این شماره بگم، باید بگم که توی این شماره، رفتیم سراغ اصلی‌ترین دلیل جمع شدن اعضای این گروه دور هم؛ یعنی نویسنندگی و قلم. توی این شماره درمورد چرایی نوشتمن و دست به قلم شدن اعضای این گروه و... نوشتیم؛ راستش این شماره بیشتر خاطره‌بازی، خاطره‌بازی از اولین باری که نوشتیم و نوشتمن شد عادت همیشگی‌مون.

توی این شماره هم، مثل تمام شماره‌های قبلی، طنز گفتیم و با هم خنده‌یدیم، با هم کتاب خوندیم، موسیقی شنیدیم و با هم واسه ساعت‌هایی چایی خوردیم، دورهم جمع شدیم و حتی این شماره، درمورد «جشن مهرگان» هم گفتیم و قراره با هم ۱۶ مهرماه رو جشن بگیریم، با خانم «خواجه» درمورد کتاب و نویسنندگی گپ زدیم. حتی قراره بربیم پیاده‌روی و نویسنندگی رو تمرین کنیم. راستش ما الآن دیگه یک خانواده‌ایم؛ یک خانواده به نام نشریه‌ی ادبی اناستارستان...

مهرماه پارسال بود که دور هم جمع شدیم و نشریه‌ای رو شروع کردیم به اسم «نشریه‌ی ادبی اناستارستان»؛ یک سال گذشت و بچه‌کوچولوی ما هم یکساله شد... الآن دیگه فکر کنم توانایی واستادن روی پاهای خودشو داشته باشه و به اندازه‌ی کافی بزرگ و شناخته‌شده باشه.

همه‌مون یک روزی با گریه زندگی‌مونو شروع می‌کنیم و یک روزی هم برای همیشه بهش پایان میدیم؛ اینو گفتم که بگم هر شروعی یک پایانی داره؛ نوشتمن یه سری حرف‌آسون نیست؛ مثل نوشتمن آخرین جملات آخرین «سخن مدیر مسئول»؛ و این آخرین شماره‌ایه که من به عنوان مدیر مسئول قراره بنویسم و از شماره‌ی بعد خانم «مریم یوسفی» با قلم فشنگش دست به قلم می‌شه و مینویسه «سخن مدیر مسئول»...

راستی این شماره یک سورپرایز هم داریم به اسم «برداشت پنجم» که خلاصه‌ای از اتفاقات این یک سال نشریه‌مونه؛ امیدوارم ازش لذت ببرید.

تمام تلاش من و تمام بچه‌های خوش‌ذوق نشریه‌ی ادبی اناستارستان، ایجاد محتوایی درخور توجه، کاربردی، با دیدی متفاوت و متناسب با وقایع بود تا بتوانیم فارغ از درس و رشته و روزمرگی‌ها، مدت زمان کوتاهی هم برای شعر و ادب و زبان فارسی اختصاص بدیم و امیدوارم به این هدف رسیده باشیم و این نشریه، شایسته‌ی توجه شما واقع شده باشد.

به پایان آمد این دفتر، حکایت همچنان باقی...

حانیه توتوونی

مدیر مسئول نشریه‌ی فرهنگی ادبی اناستارستان

رشته‌ی علوم تغذیه، ورودی مهر ۹۶

سخن سردبیر

هرچه فکر می‌کنم، باز درست به یاد نمی‌آورم چند سال و چند ماه و چند روز است که از آن زمان می‌گذرد؛ اما برایم دور می‌آید، خیلی دور... آنقدر دور که نمی‌توان گفت من آن روز با من امروز یکی بوده‌اند... حتی نمی‌دانم چند شبیه بود. تنها به خاطرم است هوا نه روشن بود و نه تاریک؛ اما آهسته‌آهسته رو به شب شدن می‌رفت. بادی که می‌وزید، سوز ضعیفی را به جان مردمان می‌آمیخت و عطر بارانی که تازه بند آمده بود و نیامده بود، رهگذران را سرخوش‌تر می‌کرد.

خیابان خیس و نمدار بود و صدای عبور چرخ ماشین‌های کوچک و بزرگ همراه با زمزمه‌های عابران و رهگذران، ملوudi خیابانی‌ای بود که تمام مسیر در گوشم نواخته می‌شد...

صدای آوای پرنده‌ای نه چندان آشنا، نت موسیقی یکنواختی که نواخته می‌شد را درهم شکست. سر برآوردم، دست‌هایم گرم‌تر شده بود و چشم‌مانم بازتر... آوای عبور ماشین‌ها از خیابان و بارانی که دوباره اما همچنان نرم و آرام باریدن گرفته بود، نبض می‌زد. احساس گنگ‌آلود قلبم به چشم و گوشم سرایت کرد، هوا رنگی دیگر یافت و نورهای مغازه‌ها و ماشین‌ها روشن‌تر از قبل می‌رسید و دو چشم مشکی تو، در پشت چراغ‌های سبز در پس عبور ماشین‌های کوچک و بزرگ، انتظار دستان تمنای مرا می‌کشید. ظلمت جان‌نواز هوا و نبض نگاه‌های تو با تپش‌های قلبم هماهنگی یافت و همانجا بود که دریافتم باید بنویسم...

بنویسم از نبض خیابانی که در زیر قطرات باران می‌درخشید و می‌تپید، از نورهای مغازه‌ها و ماشین‌ها، از احساس گنگ‌آلود قلبم، از بارانی که دوباره باریدن گرفته بود و از انتظار چشم‌های تو در پشت چراغ‌های سبز در پس عبور ماشین‌های کوچک و بزرگ تا تمنای دست‌های من...

زهره سادات حسینی

سردبیر نشریه‌ی فرهنگی‌ادبی انا رستان

رشته علوم تغذیه، ورودی بهمن ۹۶

شب‌های انارستان

سمفونی قلم

مطمئن تجربه اش کردی ...

ملودی موزون زندگی با ساز مخالف دنیا، در تغییری نابهنهنگام، تبدیل به قژقز و بیولون شکسته‌ی کودکی چندساله می‌شود و تو، سخت در تلاش برای کوک کردن تارهای زندگی با هارمونی نامتقارن دنیا می‌شوی و با گام برداشتن در هر نت، موجی جدید در کرانه‌ی بی‌انتهای کیهان ایجاد می‌کنی و نمی‌دانی ماحصل این موج، به‌سادگی گردش آسمان است و یا اثری به‌پیچیدگی کودکی گل‌فروش ...

در دوره‌ای، فردی را می‌شناختم که سخت در تلاش برای نواختن ساز طرب در برابر نوای سوزن‌آک نی روزگار بود. سعی در ایجاد تغییری شگرف، در حد توان ارکستر سمفونی ۵ بتهوون که با ساز ناکوک نوجوانی خرد، میسر نمی‌شد. با گذر زمان، خشم در وجودش ریشه کرد، ماحصل زندگی‌ش آوایی نامتوازن از ناکوکی زمانه بود. آتشی ملتهب از قلبش به بیرون زبانه کشید، نقشی برجای گذاشت، اثرش سیاه بود اما سوختگی نبود، ملتهب بود اما سوزنده نبود. اثر ساده‌ی قلمی که به لطافت گلبرگی که آرام‌آرام از شاخه‌های نهالی نوپا بر کاغذ می‌نشست ...

سخت است قلم باشی و دلتگ نباشی
با تیغ مدارا کنی و سنگ نباشی

سخت است دلت را بتراشند و بخندی
هی با تو بجنگند و تو در جنگ نباشی

از درد دل شاعر عاشق بنویسی
با مردم صد رنگ هماهنگ نباشی

مانند قلم تکیه به یک پا کنی اما
هنگام رسیدن به خودت لنگ نباشی

سخت است بدانی و لب از لب نگشایی
سخت است خودت باشی و بیرونگ نباشی

وقتی که قلم داد به من حضرت استاد
می‌گفت خدا خواسته دلتگ نباشی

مستشار نظامی

علی ضیغمی باجگیران

رشته‌ی علوم تغذیه

وروپی مهر

بخند مثل انار

نمک‌گیر

به یاد آرم دبیرستان که بودم نخستین شاهکارم(!) را سرودم
دبیری داشتم درس ریاضی کز او باشد خدا خشنود و راضی
برای هر کلاسش دیر می‌کرد به یک ساعت همه را پیر می‌کرد
مدیر مدرسه هم زنگ می‌زد به ایشان تا به لبخندی بگوید
که این‌ها امتحانات نهایی همه دارند آقاجان کجایی؟
بماند با چه ترس و با چه حالی زدیم آن سال ما چه فوتbalی
کمی هم زودجوش و تندخو بود ولی در خشم شوخ و بذله‌گو بود
چنان خوب این دو را ترکیب می‌کرد خدا حفظش کند هرجاست آن گل
همین شور و نشاطی کآن فضا داشت همیشه قافیه و وزن و قالب
ولی مرد عجیبی بود در کل درونم کم‌کم تأثیر بگذاشت
زمیزادی(!) برایم بوده جالب ولی دیدم که با صدبار کوشش
ندارد طبع شعرم هیچ جوشش همان آغاز از خیرش گذشتم
نمی‌دانستم این هم کار دارد گذشت و در دبیرستان همین مرد
دوباره در دلم شوری به پا کرد برای هر و کر با دوستام
چنین شعری نوشتمن تا بخوانم: «بکی استاد من نامش پژند است
که رخسارش پر از آه و نژند است لالای لای لالای لای خاطرم نیست!
دلش بس پاک و روحش بس بلند است ندارم شکوه از اخلاق تندش
کلامش همچو شیرینی و قند است لالای لای لالای لای خاطرم نیست!
بسی شاگرد او بی‌قید و بند است نمی‌ترسم ز چشم شور مردم
نگهدارش دوصد گونی سپند است» چو خواندم ذوق و کیفی کرد استاد
به نزدش شعر من مقبول افتاد در آن مستی و کیف و حال و حولش
خرامان رفت سمت کیف پولش برون آورد از آن پنچاه تومان
همه هوراکشان بودیم و خندان تراول را به مبصر داد و فرمود
بخر هرچه که می‌خواهی بیا زود خوراک بندری شد یک تراول
دو نان، خوش‌پخت، با سرویس کامل ز خوان شاعری روزی شدم سیر نمک‌گیر

خواب نویسنده

ممکنه بچه‌ای رو پیدا کنین که سرش رو روی دفتر گذاشته و با چشم‌های لوچ شده به خطوطش زل زده و به این که چرا صبح باید برای مدرسه بیدار بشه در حالی که هنوز وقت نکرده بود با مرد عنکبوتی‌ای که دیشب به خوابش او مده بود پرواز کنه، فکر میکنه. این دسته بچه‌ها معمولاً با توب و تشر معلم رشته‌ی افکارشون پاره میشه و مجبورن صاف بشینن و در حالی که دست‌هاشون رو به هم گره زدن، نمایی از زول ورن به خودشون بگیرن و وانمود کنن که تمرکز کافی برای نوشتن رو دارن. داستان من از اونجایی شروع شد که شب‌ها مدرسه‌ای با کمدهای شخصی و استخر و سالن غذاخوری رو در حالی تصور می‌کردم که با پیرهن گل‌گلی وارد مدرسه می‌شدم و در واقعیت، صبح بعدش با مقنעה‌ای کج و معوج و کیفی که همقد خودم بود، از تصمیم کبری و بی‌کفايتی درباریان در خاک حاصلخیز می‌نوشتمن. برای همين هیچ وقت از یك فرد خیال‌پرداز نپرسین که چی شد که نویسنده شد؛ چون اون فقط می‌خواست که روزی رؤیاهاش رو ببینه، و چه جایی بهتر از کاغذ برای جمع کردن همه‌ی اون خیال‌ها.

خیال‌پردازهای درونگرا یا درونگراهای خیال‌پرداز؟ اگر آدم‌هایی رو دیدین که فاصله‌ی توی تخت رفتن با به خواب رفتنشون پروسه‌ای دوساعته است، این‌ها مشکل خواب ندارن و توی این دو ساعت، یک دور در حالی که باب اسفنجی برashون همیرگ درست میکنه، به سواحل قناری سفر میکنن یا به این فکر میکنن که اگر یک گروه خون‌آشام به شام دعوتشون کنن، چطوری محترمانه این مهربونی‌شون رو رد کنن؛ چون از مهمونی‌های پرجمعیت فرارین. احتمالاً بچه‌هایی رو دیدین که زنگ انشا، یا همون «بنویسیم» زمان دبستان ما رو دوست داشتن. نشونه‌ی پیدا کردن این بچه‌ها، اونایی بودن که ته مداد جوییده‌شده‌شون توی دهنشون بود و در حالی که توی خیالات خودشون غرق شده بودن، با دهن باز به معلم زل زده بودن، و معلم معذبی که هر از چندگاهی همزمان که یک نگاه نگران به کودک نشسته مینداخت، تمام دکمه‌ها و زیپ‌های خودش رو چک می‌کرد؛ مبادا که این بچه‌های راستگو موضوع «معلم خود را توصیف کنید» رو از بین چندصد موضوع حوصله‌سربر دیگه انتخاب کرده باشن.

برداشت پنجم

رو حس می‌کنیم، مثل یک خانواده دور هم تخمه می‌خوریم و نوشته‌ها رو می‌خونیم و دکمه‌ی دانلود فیلم پیشنهادی این شماره رو می‌زنیم و دور از چشم اعصابی رشته‌ی تغذیه‌مون چیپس و پفک‌ها رو باز می‌کنیم و توی همین دوره‌می‌مجازی، کلی حال خوب رو بین خودمون تقسیم می‌کنیم.

و اما لابهلای مراسم ارسال متن‌های این شماره و به به و چه‌چههای اعضای هیئت تحریریه و نوشابه‌هایی که برای هم باز می‌کنیم، بیشترین چیزی که به چشم می‌اد، «اعتراف» هست. اعتراف مدیرمسئولی که بندۀ خدا روزی چندبار در حال اعتراف کردن: «جا داره اعتراف کنم این متن منو برد به حال و هوای بچگی» «جا داره اعتراف کنم خیلی خوبین که همه‌ههه» و .... «جا داره اعتراف کنم»‌های دیگه‌ای که در شروع هر مبحثی به کار می‌بره. مدیرمسئول همیشه مسئول و همیشه حاضر در صحنه‌ای که تا الان هم اسم کاملش رو نگفتم؛ مدیرمسئول اعتراف! البته ما هم طبق پیروی از ایشون، همیشه در حال اعتراف بودیم؛ اعتراف به ننوشتن متن‌هامون، اعتراف به اینکه موضوع نشریه یادمون رفته و خب تنها جایی، که مدیرمسئول

برداشت پنجم) joined to group
انتظار هر فرد در لحظه‌ی ورود به یک گروه نشریه‌ی ادبی، چیزی نیست جز خوشآمدگویی‌هایی بس مؤدبانه، همراه با انواع اشعار ادبی؛ در حالی که همینطور هم هست! واقعاً فکر کرده‌ی نیست؟ عجب! البته که هست؛ اما زیاد طول نمیکشی که مدیرمسئول، «بچه‌ها» گویان، البته با الف فراوان، سر میرسه و خبر از تمومن شدن مهلت ارسال نوشه‌ها میده و ما نویسنده‌هایی که هر دفعه به خودمون قول میدیم که از یک ماه قبل نوشه‌هایمان رو تحويل بدمیم، برخلاف تمام این مدت که دندون به جیگر گرفته بودیم، این بار از استرس، دندون به ناخون گرفته و در حالی که با کف دست به صورت‌ها می‌کوبیم، می‌فهمیم که این پنجمین شماره‌ی نشریه است که به قلمون عمل نکردیم و هر دفعه که مدیرمسئول با ایموجی گل و ندای «بچه‌ها بدویین» ظاهر می‌شیم، از قلمون دورتر می‌شویم! قسمت قشنگ این جمع چندنفره، اون زمانیه که همه‌ی متن‌های نهایی توی گروه فرستاده می‌شیم و ما به عنوان اولین خواننده‌های نشریه، در حالی که عطر ایموجی پرتقال ته نوشه‌ها و معنی پشت صدھا علامت تعجب

اعتراف نکرد، زمانی بود که همیشه سال ورودی من به دانشگاه را اشتباه می‌نوشت و هیچ وقت اعتراف به این اشتباه نکرد. بله!

نشریه‌ی مجازی باعث شد که از همیگه فقط یک اسم بشناسیم و توی دانشگاه، به‌سختی بتونیم عکس‌چهره‌ی خندان زیر هر متن رو با چهره‌ی ماسک‌زده‌ی روبرومون تطبیق بدم! حتی مورد داشتیم مدیرمسئول و سردبیری که توی آسانسور بهشون سلام شده و باتوجه، در حالی که فرد سلام‌کننده رو نشناختن، بهش نگاه کردن. توی این مجازی بودن‌ها، به‌جای قرار گذاشتن مکان و هماهنگی ساعت برای دور هم جمع شدن، قرار میداشتیم استوری‌های یکدست و هماهنگ‌مون رو توی یک ساعت خاص برای معرفی شماره‌ی جدید نشریه، رگباری به صفحه‌های مجازی سرازیر کنیم و این‌بار به‌جای دیر رسیدن سر قرار، همه ساعت گذاشتن استوری رو فراموش می‌کردیم و این چرخه هر شماره تکرار می‌شد.

از مصاعب مجازی بودن شرایط، همینقدر بگم که دانشجوهای ترم اولی هستن که دانشگاه را مجازی دیدن و مثل همه‌ی ما، ترم اول در مدح دانشگاه و خوبی‌هاش توی ذهن‌شون جمله‌ها ساختن و شرایط اونجایی پیچیده می‌شه که بچه‌های ترم آخر، بعد از ۴ سال تحصیل، این مدح و ستایش‌ها رو می‌خونن و جامه‌ها میدرن و دیگه اون آدم سابق نمی‌شن! گرگ‌های بالان دیده که جا داره اعتراف کنم ازشون عذر می‌خوام!

خلاصه‌ی کلام اینکه یک نشریه‌ی ادبی، تنها با یک چیز زنده است؛ ذوق. ذوق اعضا‌ی که قرار بود در کنار درس‌شون هنر رو هم ادامه بدن و حالا تونستن هنرهاشون رو هرچند کم، به نمایش بزارن. یک تیر و دو نشون! البته برای بعضی‌ها هم یک تیر و سه نشون بوده؛ مثل شاعر متقد طنزنویسی که علاقه‌ی وافری به مخفی بودن داره و احتمالاً قرار بوده در کنار درس، هنر و پلیس مخفی بودن رو هم ادامه بده. که جا داره باز اعتراف کنم که ما قلم شما رو می‌شناسیم! D: همه‌ی این اتفاق‌ها رو مرور کردیم و به این نتیجه رسیدم که یک نشریه‌ی نوپا، بدون تلاش دو نفر خاص، واقعاً به این قشنگی به ثمر نمی‌رسید. نمیدونم بعد از این وقتی به مشکل خوردم، چطوری مستأصل و «حانیه‌ههه» گویان به پیوی مدیرمسئول روانه نشم. فقط میدونم که از این به بعد جای «زهره سادات حسینی» و «حانیه توتوونی» به شدت روی صفحه‌ی اول نشریه خالیه.

از طرف

هیئت تحریریه

یگانه تحریرچی

رشته علوم آزمایشگاهی

ورودی مهر

۱۴

به شیرینی انار

شوق قلم

سرم را بالا می‌گیرم؛ بازهم درخشش نگاه جذاب خورشید، مرا به سمت خود می‌کشد و گرمای لذت‌بخش آرامش عجیبی را به وجودم تزریق می‌کند. آرامشی که از جنس زندگی و مملو از امیدواری است؛ امید به زندگی، به بودن و نفس کشیدن...

دوباره نگاهم را به صفحات کتاب می‌اندازم، باز می‌خوانم، دوباره و دوباره...

هیچ‌گاه از نگاه کردن به واژه‌هایی که حالا دیگر تک‌تکشان پاره‌ای از وجودم شده‌اند خسته نمی‌شوم. کاش می‌شد پلک نزد؛ کاش می‌شد همیشه این حس زیبا را به همراه داشت، دست در دستش و شانه‌به‌شانه‌ی او گام برداشت و قدم زد و راه زندگی را پیمود.

جريان بي وقهی کلمات، روح را نوازش می‌دهد و با قلبم سخن می‌گوید؛ صفحه‌به‌صفحه‌اش احساس مرا سخت در آغوش می‌گیرد و لحظه‌به‌لحظه مرا بیشتر از خود بیخود می‌کند.

چه جانانه نبض کلمات در وجودم می‌تپد و طنین زندگی را بر من می‌نوازد؛ و من می‌خوانم؛ می‌خوانم و واژه‌واژه‌اش را نفس می‌کشم.

دمی از عشق، بازدمی با اشتیاق برای ادامه دادن حسی که حالا نامش زندگیست

و به راستی که شگفتی خواندن، شوقی شد برای نوشتمن

نوشتمن احساساتی که مدام در حال هجرت بودند

حال و احوالی که در پیچ‌وتاب و انحنای روح می‌دویدند...

و این حادثه‌ی سبز، جنبیدن جوانه‌های کلمات، نوری شد بر دانه‌های نارس وجود پرالتهاشم و جریانی شد از تلخی‌ها و شیرینی‌های محصورشده در قلبم.

و آنگاه قدم نهادم در جاده‌ای که آشوبم را اشتیاق می‌کند و پریشانی‌ام را آرامش.

و می‌نویسم با واژه‌هایی که گاه از جنس امید است و گاه طوفان.

شاید که کلمات مرهم شکستگی‌هایم شود.

حافظ سخن بگوی که بر صفحه‌ی جهان
این نقش ماند از قلمت یادگار عمر

مریم رضوی

رشته علوم تغذیه

وروپی مهر

۹۹

قسم به نون و قلم

اولین باری که احساس کردم کلمات دارند خفه‌ام می‌کنند و هیچ راهی جز نوشتنشان ندارم را به‌یاد نمی‌آورم! اما این را می‌دانم که از یک جایی به بعد در زندگی، نه برای زنگ انشا و نه برای هیچ مخاطبی، بلکه فقط برای اینکه زنده بمانم می‌نوشتم! من این ضرورت را در زندگی احساس کرده بودم که به قول فروغ فرخزاد، (اگر ننویسم، زندگی از دستم در می‌رود...) پس می‌نوشتم؛ چراکه هر لحظه و هر ساعت از لابه‌لای صفحه‌های کتاب و صفحه‌ی تلویزیون، از میان آواز شجربیان و صدای باران، هنگام شنیدن خشخش برگ‌های پاییز و دیدن اولین شکوفه‌های بهار، این واژه‌ها بودند که به چشم‌ها و گوش‌هایم هجوم می‌آوردند، جمجمه‌ام را فتح می‌کردند، از سلول‌های مغز تاب می‌خوردند، از زبانم آویزان می‌شدند و در نهایت، خودشان را به گلویم می‌رساندند و آنجا بود که اگر فریاد نمی‌زدم، خفه می‌شدم و فریاد من، نوشتمن بود.

پس اینچنین شد که قلم، از جسمی بی‌جان فاصله گرفت و شد ضرورت زندگی من و آن رفیقی که وقتی به او می‌رسیدم، می‌توانستم درد دل کنم. همان دوستی که در هنگام نیاز، همیشه در دسترس بود و در همه حال، شنواری بیگانه‌ترین خیالات، بی‌منطق‌ترین ترس‌ها و غیرقابل درک‌ترین احساسات من! همان دوستی که لرزش دست‌هایم را به‌خوبی می‌شناخت و شوری اشک‌هایم بر صفحه‌ی کاغذ را بهتر از هرکسی چشیده بود! دوستی که مگوتنده رازهایم را می‌دانست و از پنهانی‌ترین رؤیاهایم خبر داشت. دوستی که تمام این سال‌ها، هرآنچه که باید را شنید، نوشت، ثبت کرد و هرگز قضاوت نکرد.

در توصیف این رفاقت، همینقدر بگویم که ما با هم بزرگ شدیم! از اولین تجربه‌های نوشتمن که نامه‌هایی بودند با خطی خرچنگ‌قورباغه خطاب به برادر متولدنشده‌ام! تا تکاپوی من و او در زنگ‌های انشا برای خلق چیزی متفاوت از سایرین! به‌یاد دارم یکی از اولین بارهایی که به دوستی با او افتخار کردم، ده سالم بود و موضوع انشا، توصیف نقاشی‌ای از یک مار بوآ با شکمی بادکرده بود! معلم پرسید: فکر می‌کنید در شکم این مار بوآ چه چیزی گیر افتاده؟! و ما که تازه در کتاب علوم‌مان با شگفتی‌های زندگی مارها آشنا شده بودیم، در جواب سوال معلم، نام انواع حیوانات عظیم‌الجثه را فریاد زدیم! فیل، شیر، گاو و حتی نهنگ! و سپس مشغول نوشتمن شدیم. به چشم‌های مار نقاشی‌شده که نگاه کردم، غمگین‌تر از این حرف‌ها بود که یک لقمه‌ی درست حسابی نوش جان کرده باشد. چشم‌هایش ناامیدی را فریاد می‌زد، پس شروع کردم به نوشتمن و نام انشایم شد «ماری که امیدش را قورت داد!» داستان زندگی یک مار بوآ که در آرزوی پرواز کردن و دویدن بود؛ اما آنقدر در این حسرت غرق شد که در سیاهی آن فرو رفت، دیگر برای شکار از غار بیرون نیامد و محصور شد امیدش را قورت بدهد و در نهایت خزیدن را هم فراموش کرد! بعد از نوشتمن این انشا و تشویق‌های معلم بود که فهمیدم در دنیای من و قلم هیچ قانونی وجود ندارد؛ جز قانون‌های خودمان! در دنیای ما، مارها می‌توانند به جای حیوانات، امید را قورت دهند! انسان‌ها می‌توانند پرواز

کنند، کلاع‌ها می‌توانند شنا کنند، دختر همسایه‌مان که نابینا بود می‌توانست با عینک مشکی‌اش همه‌چیز را رنگارنگ ببیند و مادر بزرگم می‌توانست از من هم سریع‌تر بدواد در دنیای ما، هم روباه‌ها می‌توانستند مهربان باشند هم خرگوش‌ها بدنگس! هم کودکان می‌توانستند آغازکننده‌ی جنگ باشند و هم سیاستمداران صادق! و حتی من، می‌توانستم آخر هفته را در یک پیک‌نیک دسته‌جمعی، روی مدار سیاره‌ی زحل سپری کنم!

از خیال‌پردازی‌های کودکی که گذشتیم، وابستگی‌ام به او دوچندان شد؛ چراکه نوجوانی، شبیخون احساسات بود و سنگر من نوشتن، نوشتن و نوشتن! آن روزها دفترهای خاطراتم یکی پس از دیگری سیاه می‌شدند و قلم، همخشم و همقلب و همراز من بود! تنها کسی که لحظه‌های عشق پانزده سالگی را بدون نصیحت کردن درک می‌کرد و غزل‌های دست‌وپا شکسته‌ام را می‌فهمید! از آن سال‌های عجیب و غریب هم که بگذریم، می‌رسیم به اکنون! به همین لحظه که مثل همیشه با او، و برخلاف همیشه از او و برای او می‌نویسم...

تقدیم به قلم؛

که همواره شنید و هرگز قضاوت نکرد.

رماه

م

۱۴ تیر

روز قا

مریم یوسفی

رشته علوم تغذیه

ورودی مهر

خانوم معلم

سرگذشت «شاهزاده هما» رو تعریف کردم و یک مداد آبی و خطکش به رسم یادگاری هدیه گرفتم.

به خاطر مداد آبی کمی ذوقزده شدم؛ اما با دیدن خطکش، ذوق کودکانه‌ی من به کل در هم پیچیده شد، چون شکل و ابعادش دقیقاً مثل خطکش خودم بود که چند وقت پیش خریده بودم؛ اما سعی کردم دندون اسب پیشکش رو نشمرم و دلم به این هدیه خوش باشه.

این‌بار، موقع خوندن انشای خودم هم منتظر تشویق خانم معلم بودم و قند توی دلم آب می‌شد؛ اما چنان از عرش رؤیا به فرش واقعیت سقوط کردم که همون وسط، کمر آرزوهاش شکست.

به قول شاعر «هوا چنان سرد بود که سرما را حس نمی‌کردم و زخم چنان گرم که درد را». سرشن رو بالا آورد و با اشاره‌ی چشم و ابرو، رو به من کرد و پرسید: «کی بہت کمک کرده؟» منم دست و پام رو گم کردم. این‌بار اساسی توی ذوقم خورد. توی چشماش زل زدم و گفتم: باور کنید خانوم هیچ‌کسی. خودم سر کلاس نوشتتم. سرشن رو برگرداند و به دفترم نگاه کرد. زیر لب گفت: «آفرین!»

با گفتن آفرین، فهمیدم هفت‌خوان رستم رو به سلامتی گذروندم و به سمت حیاط هدایت نمی‌شم.

یک نفس عمیق کشیدم، دفترم رو امضا زد و داد دستم. مات و مبهوت به سمت نیمکت رفتم و نشستم. دفترم رو باز کردم، با خط قشنگی زیر امضا، یک جمله نوشته شده بود: «میلیون آفرین به هدی دختر قشنگم، بسیار عالی بود.» و این جمله، سرآغاز نوشتمن من شد.

دخترک شمع‌های تولدش رو فوت کرد؛ معلم بهترین هدیه رو به اون داد، به کتاب به اسم هدیه آسمانی!

به جمله‌ی آخر انشام رسیدم. دفترم رو بستم و گفتم: خانم تموم شد.

می‌خواستم توی انشام به این پیام اخلاقی اشاره کنم که بهترین هدیه کتابه و یار مهربان و دانا و خوش‌زبانه. هر چند خودم دوست داشتم هدیه‌ی تولدم عروسک باشه!

خانم معلم رو خیلی خیلی دوست داشتم؛ اما جبروت نگاهش چنان حس ترس و لرزه‌ای بر پیکره‌ی آدم مینداخت که فرق سر تا شست پای آدمی، مثل قطار سوت می‌کشد.

کلاس اولی بودم که اولین‌بار چشمم به جمال ایشون روشن شد؛ مثل اینکه رفته بود آرایشگاه و رنگ جدید موهاش رو به معلم نشون می‌داد. انصافاً هم موهاش خیلی خوشگل شده بود. منم موهاام بلند بود اما دوست داشتم موهاام بلندتر بشن؛ دقیقاً مثل موهای اون، چون مرغ همسایه غاز بود!

سال بعد معلم کلاس دوم ابتدایی من شد؛ عادت داشت بچه‌های بازیگوش رو به سمت حیاط هدایت کنه، کنار شیر آب با اون‌ها عهدنامه می‌بست که فقط یک بند قرارداد

داشت، بدین صورت که باید دست از بازیگوشی بردارند. در صورت نپذیرفتن و امتناع از پذیرش عهدنامه‌ی مذکور، دهان مبارکشون به یمن مایع دست کنار شیر آب متبرک می‌شد.

«منت خدای را عز و جل که طاعت‌ش موجب قربت است و بهشکر اندرش مزید نعمت»، که من هیچ‌وقت به سمت حیاط هدایت نشدم. یک روز زنگ درس فارسی، ذکر خیر شاهنامه به میون اوهد؛ منم محض خودشیرینی، داستان

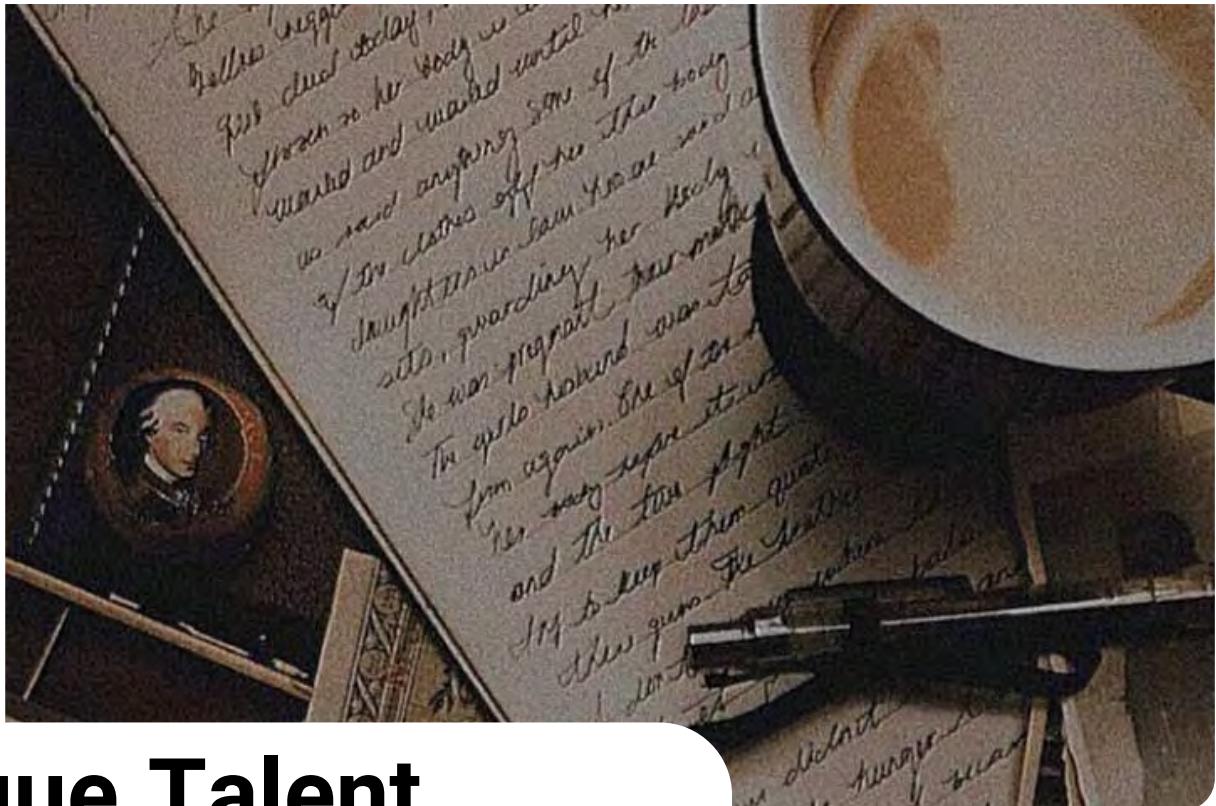

هدی توحیدی

رشته‌ی علوم آزمایشگاهی

وروپری مهر

۹۷

Unique Talent

I was 8 when I had my first experience about writing. I started with short stories. My first story was about a girl who had some magic experiences. I remember that I have written some poems, too. but now, I figured out they have no rhyme.

I quit writing for a while. and when I became a 13 year old girl I started writing novels until now. I have written 7 romantic novels. I usually write romantic, social, mythical and mysterious.

I have not published any of them yet.but, one day I might.

Writing is an innate talent that God gives that to an author as a gift. I think writing can help you to control your emotions and thoughts. Sometimes an author write his dreams as a book. works of an author show his insides including thoughts, emotions, beliefs, successes and failures. therefore a book is the best reference to recognize an author When I was a kid, I dreamed of being a writer. despite the other

kids who wanted to be doctors ,teachers, police and pilots. But now that I am grown up, I can not be just an author. although, I want to give up on everything and kill myself by drowning in writing, but it is impossible . and I just can write books ,In addition to my main job.

I think no writers should look writing as a job to making money. writing is a fresh air for your mind and a cleanser for the darkness sides of your soul.

<https://drive.google.com/file/d/1nuf57pLuPPuYcaLBHTZhK-MQ32jnjtN6/view?usp=sharing>

مریم گندمی‌ثانی

رشته علوم آزمایشگاهی

وروپی بهمن ۹۹

ماجرا برمیگرده به سه سال پیش،
اوایلی بود که دانشجو شده بودم و توی یه خونه‌ی دانشجویی همراه با یه خانوم
دیگه، اطراف دانشگاه زندگی می‌کردم...

ترم دو بود و واحدهای سنگینی داشتیم. تقریباً هر روز هفته، صبح تا ظهر باید می‌رفتیم
دانشگاه و گاهی هم عصر تا شب کلاس عملی داشتیم...

یه روز از همین روزای شلم در شوربا که سر ظهر با خستگی رسیده بودیم تا ناهار
بخوریم و برای کلاس‌های عصر آماده بشیم، از شانس خوبیون همسایه‌ی واحد
بالایی در آپارتمان رو نیمه‌باز گذاشته بود. ما هم سریع داخل شدیم؛ واحد ما، خونه‌ی
کوچیک و جمع‌وجوری بود که توی همون طبقه‌ی همکف قرار داشت...

هرچند که اون روز گویا خیلی هم شانس بهمون رو نکرده بود؛ دم در واحد ایستاده
بودیم و هر دو، یعنی من و خانوم همخونه، برای مدتی هراسان توی کیفامون و
جبیامون مشغول به جستجوی کلید بودیم؛ اما نبود که نبود و انگار هر دو توی یه روز
کلیدهایمانو جا گذاشته بودیم...

فکر اینکه این وقت ظهر بريم و دنبال کلیدساز بگردیم، کلافه‌کننده بود...
دوباره کیفامونو همونجا خالی کردیم و گشتیم؛ ولی نه! واقعاً کلیدی
نیود...

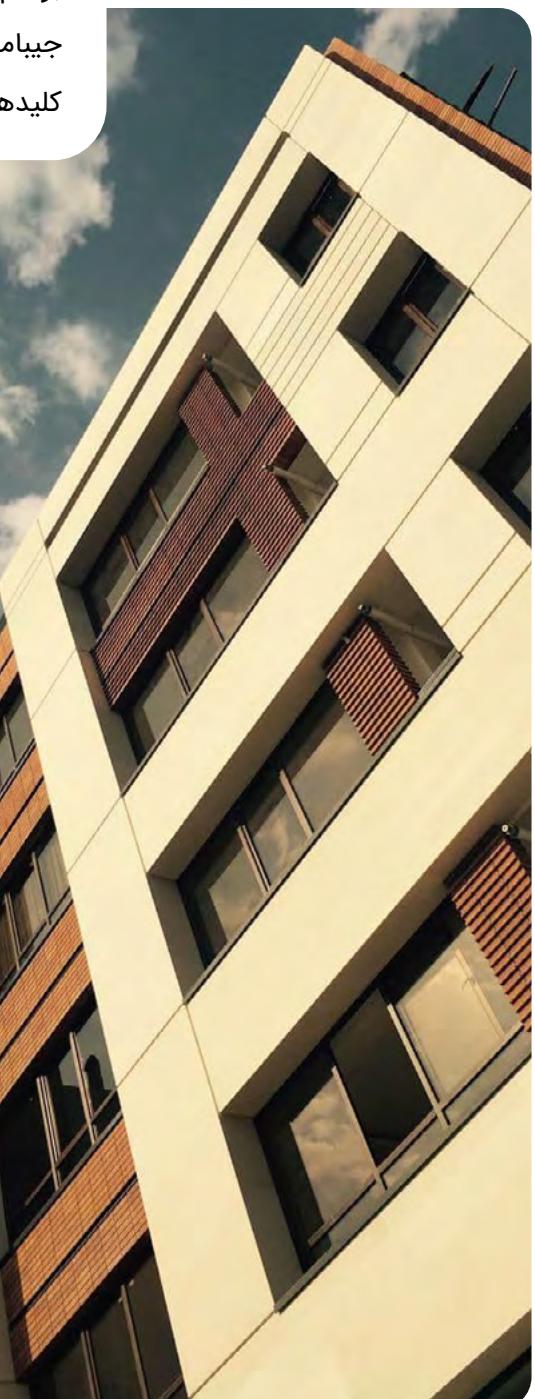
ترکیب مواجهی از خشم و درمندگی رو توی وجودم احساس می‌کردم و
هر لحظه جوشش اون حس بیشتر می‌شد...

همونطور که سعی داشتم خودمو مصیم کنم تا برم و دنبال کلیدساز بگردم،
خشم و گرسنگی و گرمازدگی به تمام وجود من غلبه کرده بود. غرغرکنان
که واستاده بودم، ناگهان با پام لگد محکمی به در واحد زدم و در کمال
ناباوری، دیدم که در باز شد!!!

چند لحظه هر دومن به در نگاه کردیم و بلا فاصله صدای خنده‌های از
روی تعجبمون کل فضای ساختمون رو پر کرد... ما که تا چند لحظه پیش
از خشم و خستگی سکوت‌تو ترجیح داده بودیم، با چهره‌های خندان وارد
خونه شدیم...

بگذریم که بعد از اون اتفاق چقدر هرشب مجبور به قفل کردن اون در
چوبی از داخل شدیم و چقدر هرشب می‌ترسیدیم که مبادا کس دیگه‌ای
درو با لگد باز کنه و بیاد تو:

اما این ماجرا، تبدیل به درس بزرگی توی زندگیم شد... «واسه کارایی که
میدونی از پسشون بر می‌ای، خشمگین نشو. همیشه وانمود کن قوی‌تر
از مشکلاتتی؛ چون فقط کافیه بهشون لگد بزنی و ازشون رد شی... آره!
بهشون لگد بزن رفیق» ... ;)

گرفتار

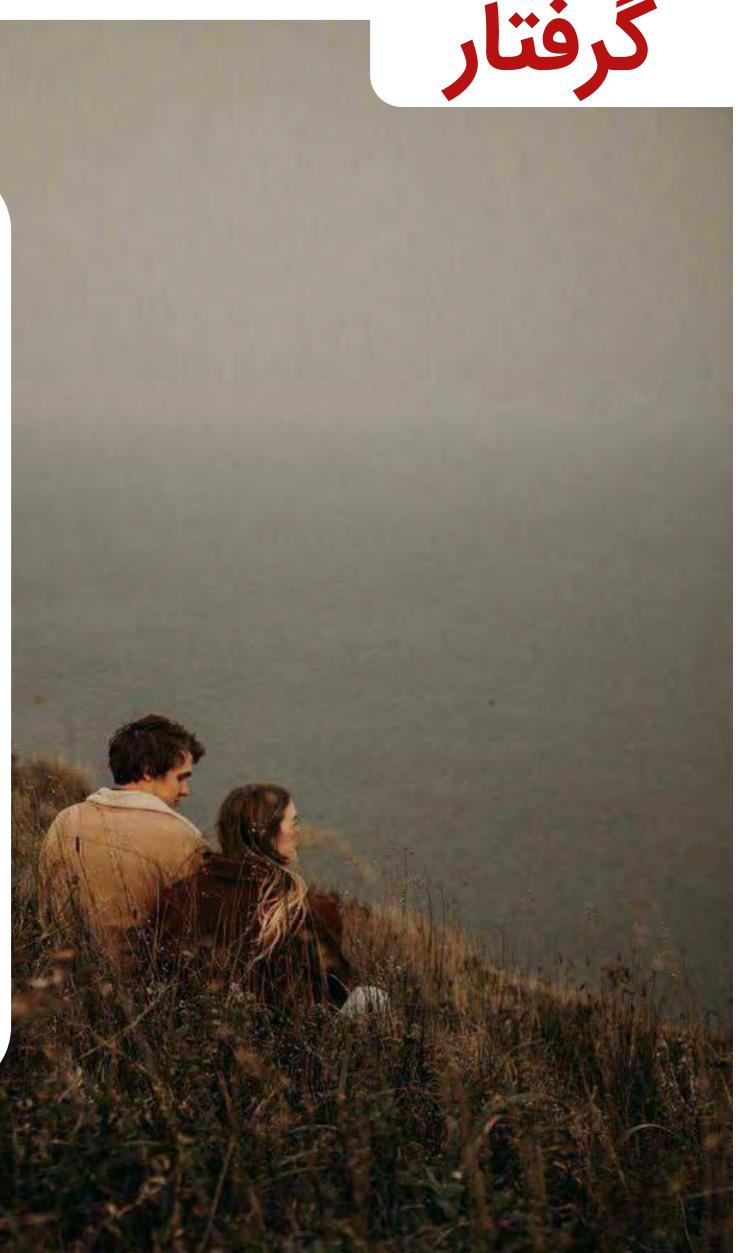
میان این همه غصه به تو گرفتارم
که دلبرانه بخندی به قصد آزارم

بگو حبیبِ رشید لجوح من تا کی؟!
غزل غزل بنویسم که دوست دارم؟

تو آفتاب منی ای شکوه نورانی
چگونه سایهات افتاده روی اشعارم؟!!!

چه آتشی زده بودی به بندبند تنم
که بعد داغ لبانت هنوز تب دارم

من آن جسور حریصم که باز آمدام
ز آستان لبان تو داغ بردارم

جشن مهرگان

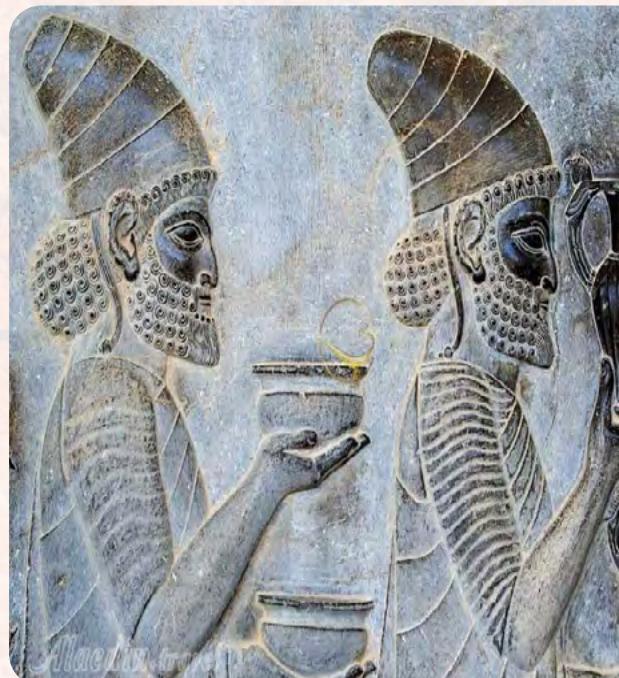
بگشاد مهرگان در اقبال بر جهان

فرخنده باد بر ملک شرق مهرگان

«فرخی»

«مهرگان» یا «میترگان» در تقویم زرتشتی، به معنی روز شانزدهم هر ماه بوده است. روز مهر (شانزدهم) از ماه مهر، به دلیل مطابقت نام روز با نام ماه، عیدی ایرانی به نام مهرگان بوده است. ایرانیان در این روز جشنی باشکوه برگزار می‌کردند که پس از نوروز، بزرگترین عید بوده است. این جشن بزرگ شش روز به طول می‌انجامید؛ روز شانزدهم مهرماه آغاز و روز بیست و یکم همان ماه پایان می‌یافتد.

درباره‌ی ریشه‌ی این جشن، دلایل گوناگونی مطرح شده است. از جمله گفته‌اند: خداوند در این روز زمین را بگسترانید و اجسام را مقرون به ارواح کرد. نیز گفته‌اند: ایرانیان پادشاهی داشتند به نام «مهر» که بسیار ظالم بود و چون در میانه‌ی ماه مرد، آن روز را مهرگان نامیدند («مهر» به معنی مردن و «گان» به معنی پادشاه ظالم). اما آنچه که از همه‌ی این دلایل پررنگ‌تر است، پیروزی فریدون بر ضحاک است که آن را در این روز دانسته‌اند. فردوسی در شاهنامه سروده است:

به روز خجسته سر مهرماه
به سر بر زهاد آن کیانی کلاه
زمانه بی‌اندوه گشت از بدی
گرفتند هرکس زه بخردی
به آیین یکی جشن نو ساختند
دل از داوری‌ها بپرداختند
گرفتند هر یک ز یاقوت جام
نشستند فرزانگان شادکام
جهان نو ز داد از سر ماه نو
می‌روشن و چهره‌ی شاه نو
همه عنبر و زعفران سوختند
بفرمود تا آتش افروختند
تن‌آسانی و خوردن آیین اوست
پرستیدن مهرگان دین اوست

اسدی توسى نیز در گرشاسبنامه از پیدایش مهرگان اینگونه خبر داده است:

ز ضحاک تازی برآورد گرد

نشست او به شاهی سرماه مهر

فریدون فرخ به گرز نبرد

چودربج شاهین شد از خوشمه مهر

اما برای توده‌ی مردم، این دو جشن جنبه‌ی ملی داشت و آداب و رسومش در میان آنان رواج یافته بود.

اهمیت مهرگان در ایران باستان کمتر از نوروز نبوده است، به طوری که در آداب و رسوم آنها مشترکات فراوانی به

چشم می‌خورد؛ از جمله برپایی سفره، چنانکه مانند سفره‌ی هفت‌سین که مختص عید نوروز است، برای مهرگان نیز

سفره‌ای است که از هفت چیز بر آن نام برده‌اند: ترنج، بِه، عناب، سیب، انگور سفید، گُنار و هفت دسته گیاه مورد.

امروره نیز نشانه‌هایی از برگزاری این جشن دیده می‌شود؛

برگزاری مهرگان به عنوان جشنی خانوادگی در بین زرتشتیان

بیز و کرمان رواج دارد. جلال آل احمد، زمان برگزاری آیین

قالیشویان در «مشهد آردهال» کاشان را به مهرگان پیوند

می‌زند. جشنی سالیانه نیز در مهرماه در کشور تاجیکستان

برگزار می‌شود که با همه‌ی دگرگونی‌ها، می‌تواند بازمانده‌ی

جشن مهرگان باشد.

درباره‌ی جشن مهرگان نیز همانند نوروز، نمی‌توان آغازی معین کرد. احتمال آن هست که هردو جشن، به خصوص نوروز، به پیش از کوچ آریایی‌ها به سرزمین ایران برگردد. ولی مُسلم است که جشن مهرگان بسیار قدیمی است؛ چراکه آیین مهری، پیش از زرتشت بوده و این خود قدمت این جشن را نشان می‌دهد. در دوره‌ی اسلامی و به خصوص در عصر عباسیان نیز، خلفاً نوروز و مهرگان را بسیار بزرگ می‌داشتند. البته باید بین انگیزه‌ای که مردم برای برگزاری این اعیاد داشته‌اند و آنچه در سر خلفاً و پادشاهان بود، تفاوت قائل شویم. خلفاً و پادشاهان در این کار از ساسانیان تقلید می‌کردند. ساسانیان این دو جشن را باشکوه برگزار می‌کردند و هدایایی بسیار از مردم دریافت می‌کردند و خود نیز هدایایی بسیار می‌دادند. عباسیان هم به تقلید از ایشان، از میان جشن‌های ایرانی، نوروز و مهرگان را برگزار می‌کردند؛

منابع

تمکیل همایون، ناصر، «جشن مهرگان: نگاهی به جشن ملی مهرگان»، مجله بخارا، شماره ۸۳، مهر و آبان ۱۳۹۰.

دهخدا، لغت نامه، مدخل «مهرگان»

خالق مطلق، جلال و نوشین شاهرخی، «مهرگان: میلاد خورشید و مرگ ضحاک در آغاز زمستان»، مجله بخارا، شماره ۷۷-۷۸، مهر و دی ۱۳۸۹.

علی قنوات

رشته علوم تغذیه

ورودی مهر

رهاشده در باد
روح خسته
ندارد توان ادامه
تظاهر به خوب بودن
نیست جواب
راهی به سوی ناکجا
با انتهای نمی‌دانم
آینده‌ی این شهر تاریک
است
آینده‌ی ما ...
انتخاب بین مرگ یا ...
مرگ ؟
در گوشاهی سرد
پرتگاهی از سکوت
خاطرات شیرین
محو در سیاهی
مستغرق در گریه
تنها در این حوالی
جیغ سایه‌های شب
آهنگ تکراری لحظه‌ها
ابلیس هم می‌خندد
به شومی این زمان
مرا در آغوش بگیر
با خود ببر از اینجا
شاید شروعی دوباره
یا تکرار یک زخم
نمی‌دانم آینده را
قطعیت ندارد هیچ‌چیز
یعنی من ...
نه! یعنی ما خالق آئیم
پاک کن سیاهی روح را
بزن رنگ خودت را

قلب مرا بگیر
بنده‌ی توام
به سوی شادی‌ها
خنده‌های خودمانی
بوسه‌های بی‌انتها
پایان پریشانی

«ایمان بیاوریم به آغاز فصل
سرد»
به روشنایی‌ها با درد
پرنده‌ی روی شاخه
می‌نوازد سمفونی غم
مرا در آغوش بگیر
پرواز کنیم به دوردست‌ها
مرا دور کن از این منظره
از این همه رنج و سختی
رویش تیرهای طلایی
سقوط نارنجی ترسناک
فریادهای آبی موج
ناله‌های سبز برگ‌ها
می‌شکنم من
می‌شکنی تو
می‌شکند ...
ما می‌شکنیم در خودمان

کمی چند با بزرگان ادب

موج‌ها خوابیده‌اند، آرام و رام

طلب طوفان از نوا افتاده‌است

چشم‌های شعله‌ور خشکیده‌اند

آب‌ها از آسیاب افتاده‌است

در مزار آباد شهر بی‌پیش

وای جگدی هم نمی‌آید به گوش

در دمندان بی‌خروش و بی‌فغان

خشمناکان بی‌فغان و بی‌خروش

زاویه زوال ناآمیدی‌ها

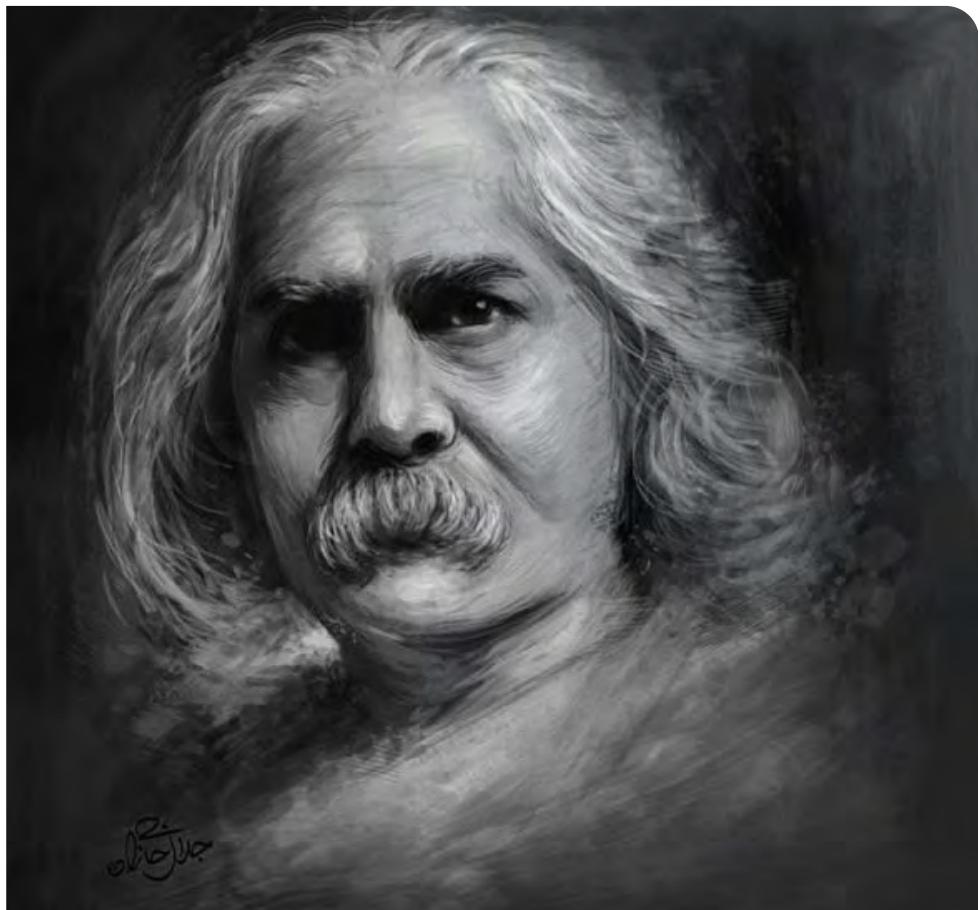
نفری بود که قرار بود آخرین صفحه‌ی درس رو بخونه. وقتی نوبتش شد، با بعض شروع کرد به خوندن. خوندنش که تموم شد، می‌گفت پشیمونه از سال آخر؛ در حالی که نیمی از سال گذشته، تازه و از درونش عاشق ادبیات فارسی شده و این رو مدیون شاعری بود که صفحه‌ی اول درس اسمش او مده بود: «مهدی اخوان ثالث»

بهش حق می‌دادم که شعری مثل خوان هشتم نظرش رو جلب کرده باشه، چون به «هرچه از دل برآید لاجرم بر دل نشیند» اعتقاد داشتم. می‌دونستم مهدی اخوان ثالث، یا به قول خودش مرد روسنایی ساده‌دل، از کجا به کجا رسید. هر بار به شعرهاش فکر می‌کردم، تصویر ذهنیم این بود سال‌هایی که کشور درگیر حوادثی بوده که باعث می‌شده مردم در تاریکی زندگی کنند، اخوان ثالث یه دفتر بر می‌داشته و هرچی دیده بوده، با تکان‌های موزون قلمش می‌سروده و بعد در حالی که شعر نیمه‌جونش پر از تلخی و تاریکی و ناآمیدی می‌شده، پودر امید رو روی دفترش می‌پاشیده و شعرش جون می‌گرفته و سریا می‌شده؛ گاهی حتی شاید تاری هم بر می‌داشته و حرفای قلبش رو بلندتر از صدای شعرهاش فربیاد می‌زده. البته صدای تارش هم به بلندی

به مناسبت چهارم شهریور، سالروز درگذشت مهدی اخوان ثالث چند وقتی می‌شد که شهرداری تصمیم گرفته بود روی دیوارهای شهر، شعر و جملات انگیزه‌دهنده بنویسه. می‌شد رنگ و بوی شهر رو با دیوارهایی پر از حرف تصور کرد که تک‌تک‌شون می‌تونستند تصمیم و شاید زندگی یک نفر رو تغییر بدن. روی یکی از این دیوارها نوشته شده بود: «هی فلانی! زندگی شاید همین باشد، یک فریب ساده و کوچک... م. امید»

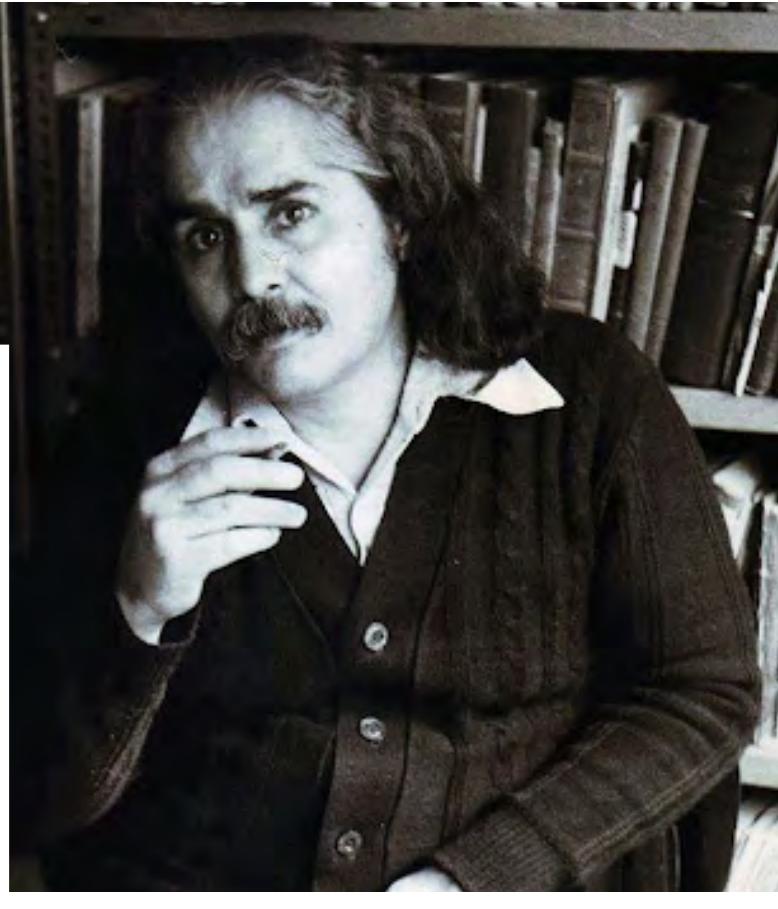
می‌شناختمیش؛ فکر می‌کنم هرکسی که حداقل تحصیلات متوسطه داشته باشه هم قطعاً می‌شناسدش. مگه کسی هست کتابهای ادبیات رو خونده باشه و اسمی از م. امید ندیده باشه؟ یادمده دوستی داشتم همیشه از زنگ‌های ادبیات فرار می‌کرد، واسش خسته‌کننده بود و به متن‌ها و شعرهای ادبیات می‌گفت قصه و لالایی؛ به‌ویژه که همیشه کلاس‌های ادبیات ساکت بود؛ چون هرکسی دلشو می‌داد به معلم و متن یا شعری که خونده می‌شد، غرق عوالم دیگه‌ای می‌شد (که این دوستمون عالمش عالم خواب بود!). یادمده روزی رسید که درسمون شده بود خوان هشتم. یک درس طولانی که هرکسی باید یک صفحه ازش رو می‌خوند، آخرین

و آوازه‌ی شعرهاش همه‌جا پیچید. از تعریفات آشنایانش پیداست که این شهرت هرگز باعث نشد ذره‌ای احوال و رفتارش تغییر کنه و حتی جالب بود که یک نفر ذکر کرده بود مدت قابل توجهی از اخوان ثالث دور بوده و در حالی که از لحاظ مکانی نزدیکش بوده، ولی خبری ازش نمی‌گرفته و بعد از مدتی با یک جوون که خیلی مشتاق دیدن اخوان بوده، در حالی که انتظار برخورد سردش رو داشته، به خونش میره؛ اما به قدری گرم و پرشور اخوان ازش استقبال می‌کنه که او ن فرد شروع می‌کنه به اشک ریختن؛ چون تقریباً اخوان بیست بار بوسیده بودش، رهاش کرده بود و دوباره بغلش کرده بود و مجدداً بوسیده بودش! اسم این میشه تکامل، از هر لحظی. میتوانست دست از اعتراض برداره و در آرامش و رفاه مالی باشه و وقتی به خارج از کشور سفر می‌کرد، هرگز دوباره برنگرده؛ اما این کار رو نکرد و حتی شنیدم اواخر عمرش مشکلات سخت اقتصادی هم داشته! میتوانست وقتی سفر می‌کنه، چمدون بازگشتش رو پر کنه از اصطلاحاً سوغاتی؛ ولی احتمالاً واردات چمدونی! ولی نکرد این کار رو. چون واشن اهمیتی نداشت، واشن مهم بود سکوت‌ها رو نقل

صدای آثاری مثل "ارغنون"، "از این اوستا"، "زمستان"، "آخر شاهنامه"، "منظومه‌ی (شکار)"، "پاییز در زندان"، "عاشقانه و کبود"، "بهترین امید"، "در حیاط کوچک پاییز در زندان"، "دوزخ اما سرد"، "ترا ای کهن‌بوم و بر دوست دارم" اونم حدوداً پنجاه یا شصت سال بعد از انتشار، نمی‌رسید. اخوان ثالث کسی بود که مشغول سرودن اشعار کلاسیک بود؛ اما وقتی از مشهد به تهران رفت و با آثار یکی دیگه از نوابغ فارسی- یعنی نیما یوشیج- آشنا شد، تغییر مسیر داد و شروع کرد به نوشتمن شعرهای نو با چاشنی متدهای کلاسیک. دوران زندگی کوتاهش (۱۳۰۷ - ۱۳۶۹) دوران زندگی کوتاهش (۱۳۰۷ - ۱۳۶۹) همزمان بود با تحولات عظیم کشور در حوزه‌ی سیاسی و اجتماعی. اخوان ثالث خوب جای خودش رو توی دل همه محکم کرده بود. مردم وقتی می‌دیدند یکی از دردشون می‌گه و اعتراض می‌کنه و حتی به خاطرشون به زندان می‌فتد و از داخل همون زندان هم زندان‌نامه‌ی «زندگی می‌گوید؛ اما باز باید زیست...» خلق می‌شه، مسلماً باهаш همزادپنداری می‌کردند و به آثارش عشق می‌ورزیدند. حالا فرض کنید که این آدم از اوج سادگی و ناشناس بودن، رسید به شهرت

میشن، با این وجود و بعد از این همه سال، هنوز که هنوزه، هرکسی که اندک آشنایی دیرینه با اخوان داره، روز یکشنبه ۴ شهریورماه سال ۱۳۶۹ رو فراموش نکرده؛ در حالی که در «بیمارستان مهر تهران» چشمانش رو برای همیشه بست و از اون، یک سنگ قبر در پشت موزه‌ی توس، آثارش و یاد و خاطرات سفیدش بر جای موند، سنگ قبری که نوشه‌ای به جز امید نداشت. به راستی که:

« عشق‌ها می‌میرند
رنگ‌ها رنگ دگر می‌گیرند
و فقط خاطره‌های است که چه شیرین و چه تلخ
دست‌ناخورده به جا می‌مانند»

کنه و امید بده. نمی‌خواست مال و زرق و برق دنیا بشه يه عینک با شیشه‌های کثیف جلو چشم‌ش؛ می‌خواست ببینه و تشویق کنه به دیدن، دیده شدن و اسش اهمیت نداشت. خلاصه که مهدی اخوان ثالث، متخلص به م.امید، کسی بود که دوران کودکیش حق نداشت سمت موسیقی یا شعر بره؛ چون خانوادش و بهویژه پدرش مخالف بودند و این موارد رو امثال صدای شیطان میدونستند؛ اما با نبوغ و استعدادی که داشت، تونست از خودش که فارغ‌التحصیل هنرستان صنعتی بود، یک شاعر پرآوازه بسازه که امروزه ایران و ایرانی بهش افتخار می‌کنه... توی این راه سختی هم کم نداشت؛ داغ دو فرزندش رو دید، به زندان افتاد، به بیماری دیابت مبتلا شد، ولی هیچ‌چیز باعث نشد ذره‌ای از امید و انگیزه‌اش کم بشه. هیچ‌چیز به جز مرگ. و چقدر تلختر این مرگ وقتی سرزده اتفاق می‌فته...

البته مرگ اخوان فقط و فقط نبودن جسمش روی زمینه؛ چون الان که سی‌ویک سال از فوت‌ش می‌گذره، همچنان شیفتگان خودش رو داره و امثال همکلاسی دبیرستانی من هم هر روز بیشتر از دیروز مبتلا به عادت مطالعه‌ی آثارش

حکیمه‌رحمی

رشته‌ی علوم آزمایشگاهی

ورودی مهر

به دیدارم بیا هر شب

به دیدارم بیا هر شب، در این تنها‌ی تنها و تاریک خدامانند
دلم تنگ است

بیا ای روشن، ای روشن‌تر از لبخند
ششم را روز کن در زیر سرپوش سیاهی‌ها
دلم تنگ است

بیا بنگ، چه غمگین و غریبانه
در این ایوان سرپوشیده، وین تالاب مالامال
دلی خوش کرده‌ام با این پرستوهای ماہی‌ها
و این نیلوفر آبی و این تالاب مهتابی
بیا ای همگناه من درین بزرخ
بهشتمن نیز و هم دوزخ

به دیدارم بیا، ای همگناه، ای مهریان با من
که اینان زود می‌پوشند رو در خواب‌های بی‌گناهی‌ها
و من می‌مانم و بیداد بی‌خوابی
در این ایوان سرپوشیده‌ی متروک
شب افتاده‌ست و در تالاب من دیریست
که در خوابند آن نیلوفر آبی و ماہی‌ها، پرستوهای
بیا امشب که بس تاریک و تنها‌یم
بیا ای روشنی، اما بپوشان روی
که می‌ترسم ترا خورشید پندارند

۲۹

و می‌ترسم همه از خواب برخیزند

و می‌ترسم همه از خواب برخیزند

و می‌ترسم که چشم از خواب بردارند

نمی‌خواهم ببیند هیچ‌کس ما را

نمی‌خواهم بداند هیچ‌کس ما را

و نیلوفر که سر بر می‌کشد از آب

پرستوها که با پرواز و با آواز

و ماهی‌ها که با آن رقص غوغایی

نمی‌خواهم بفهمانند بیدارند

شب افتاده است و من تنها و تاریکم

و در ایوان و در تالاب من دیریست در خوابند

پرستوها و ماهی‌ها و آن نیلوفر آبی

بیا ای مهربان با من!

بیا ای یاد مهتابی!

زهره عبدالهی

رشته‌ی علوم تغذیه

۹۷ ورودی مهر

۳۱

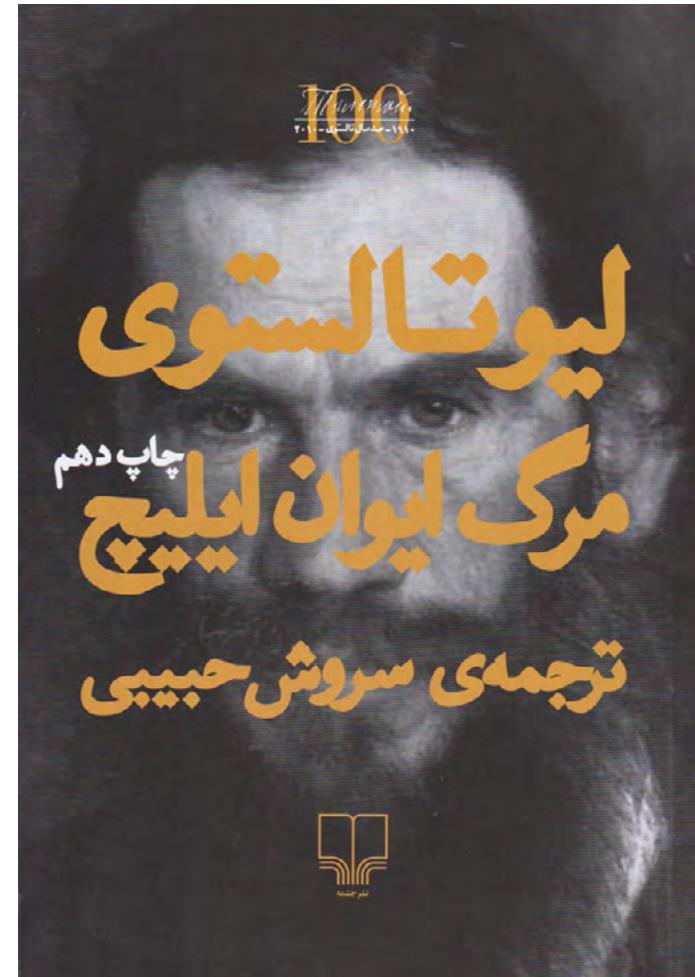

کافه انار

بدون درمانی می‌شود. ایوان ایلیچ که خود به عنوان یک قاضی برای مجرمان حکم مرگ صادر می‌کرد، حالا متوجه می‌شود که حکم مرگ او نیز در حال صادر شدن است و زمان مرگ او نیز فرا رسیده و از رویارویی با آن به هراسی بزرگ می‌رسد. ایوان ایلیچ، تازه در رویارویی با بیماری، متوجه عمق فاجعه‌ی زندگی گذشته و حالش می‌شود و پس از کشاكش و دست‌پاش زدن‌های زیاد، سعی می‌کند تا بنا به این بهانه هم که شده، روحی خود را تغییر دهد و کم‌کم در مواجهه با مرگ، به بینشی جدید از زندگی دست پیدا می‌کند.

لیف تالستوی برای توصیف حالات روحی ایلیچ، رفتارهای او را از زمان روبه‌رو شدن با بیماری تا لحظه‌ی مرگ، به بهترین شکل و مرحله‌به مرحله توصیف می‌کند. مراحلی که با عدم پذیرش و انکار شروع می‌شود و در ادامه، با توجیه خود سعی می‌کند تمام این موضوع را به گردن افراد دیگر، بهخصوص خانواده و زن خود بیندازد؛ اما رفته‌رفته متوجه حقیقت می‌شود و خشم و عصبانیت به او هجوم می‌آورند و ایلیچ در این خشم و عصبانیت‌ها، فکر می‌کند که او بیمار شده تا دیگران سالم بمانند و همین بیشتر او را عصبانی می‌کند؛ اما رفته‌رفته با فروکش کردن خشم، او شروع می‌کند به معامله با خدای خود و البته مسیح تا این مشکل را حل کند؛ اما این مرحله برای او بسیار کوتاه و زودگذر است و بعد، افسردگی به سراغش می‌آید. در این دوران تمام لحظات زندگی، مانند یک نوار ضبط شده از جلوی چشم‌های او عبور می‌کنند. ایوان ایلیچ نمی‌خواهد مرگش را قبول کند. به زندگی گذشته و لذت‌های بچگی‌اش چنگ می‌زند؛ ولی رفته‌رفته مرگ، آینه‌ای مقابله زندگی پیشین خودش می‌شود و اشتباهاتش را مثل پنکی به صورتش می‌کوبد. حالا غم، تنها‌یی و تاریکی سراغ او آمده است. غم و تنها‌یی‌ای که تولستوی با جزئیات فراوان به توصیف آن می‌پردازد. در این دوران ایلیچ، مرگ را شبیه چاهی می‌بیند که انتهاش تاریکی مطلق است و چاره‌ای ندارد که در تاریکی خود فقط منتظر مرگ بماند. مرگی که سرزده و بدون دعوت سر راهش سیز شده و ایلیچ، با تمام تقلاهایی که انجام داده، در نهایت نمی‌تواند از آن فرار کند و بالآخره آن را قبول می‌کند و در آرامش می‌میرد. ایوان ایلیچ مانند همه‌ی اطرافیان ریاکارش که بعد از مرگ ایوان تنها به فکر گرفتن صندلی خالی ایوان بودند، و خوشحال

از مرگ هم می‌توان آغاز کرد

«مرگ ایوان ایلیچ» که بین سال‌های ۱۸۸۴ تا ۱۸۸۶ میلادی توسط «لیف نیکولاویچ تالستوی»، که در ایران به دلیل اولین ترجمه‌ها از آثارش از زبان فرانسه، به لئون تولستوی معروف است و در ترجمه‌های فارسی با نام لئو تولستوی، لیو تالستوی و لئون تالستوی هم شناخته می‌شود، نوشته شده است. این کتاب در سبک رئالیسم طبقه‌بندی می‌شود و رگه‌های واقع‌گرایانه‌ی عمیقی را در بستر ماجراهای فلسفی‌اش دارد. بسیاری این اثر تالستوی را بهترین اثر او و حتی بعضی پا را فراتر گذاشته و آن را بهتر از اثر مشهورش یعنی «جنگ و صلح» می‌دانند. این اثر، حدود ۱۰۰ صفحه است و یکی از موجزترین کتاب‌های تولستوی است.

ایوان ایلیچ، قاضی مشهور و خوش‌نام شهر است که زندگی خوب و موفقی دارد. این قاضی که در قضاؤت ماهر است اما کلاهش را نسبت به زندگی خود قاضی نکرده است، اشتباهات زندگی خود را آن زمانی درک می‌کند که دچار بیماری سخت و

The Death of Ivan Ilych

Leo Tolstoy

او نیز بوده است وجود دارد، اینست که داستایوفسکی در یک جایگاه اطمینان است؛ ولی تالستوی در وادی حیرت و شک سیر می‌کرد و مدام دنبال کشیدن بوده است. تالستوی در «جنگ و صلح»، با سخنرانی‌های طولانی و از موضع بالا به پایین و پیامبرگونه، حقیقت را به مخاطب نشان می‌دهد؛ اما هرچه جلوتر می‌رود و بهخصوص در «مرگ ایوان ایلیچ» و «پدر سرگی» که از آخرین آثار او هستند، این موضوع فروتنانه می‌شود و تولستوی دیگر یک سخنران نیست، بلکه یک پرسشگر است و مخاطب است که تصمیم می‌گیرد که حقیقت چیست. داستان پیش رو اتفاقاً نخستین اثر دوره‌ی بازگشت تالستوی است پس از وقفه‌هایی تردیدآمیز که «گی دو موباسان» مشهور، با خواندن ترجمه، بلافصله در یادداشت‌های روزانه‌ی خود می‌آورد خواندن اثر تازه‌ی تالستوی، مرا به کلی از خود ناآمید کرده است. می‌خواستم تک‌تک کتاب‌ها یم را بسوزانم.

«مرگ ایوان ایلیچ»، برخلاف «آنکارنینا» و «جنگ و صلح»، ماجراهای خاصی ندارد و حتی از عنوان کتاب، داستان لو می‌رود. در واقع تولستوی در مرگ ایوان ایلیچ، خود را به رخ می‌کشد؛ یعنی در همان صفحه‌ی اول داستان، قصه را لو می‌دهد که

از اینکه هنوز زنده‌اند و این ایوان است که مرده‌است، آنچنان به زندگی چسبیده و خود را از مرگ دور می‌دید که انگار هیچ وقت قرار نیست بمیرد» در اعمق جان یقین داشت که در حال مرگ است؛ اما نه تنها به این یقین عادت نمی‌کرد، بلکه این حال را اصلاً نمی‌فهمید. به هیچ روی نمی‌توانست از آن سر درآورد. ایوان بر اساس قیاس صوری آموخته‌شده از کتاب منطق «کایزه‌وتر»، یعنی ((کایوس انسان است، انسان فانی است، بنابراین کایوس فانی است))، همواره این پدیده را در مورد کایوس درست می‌دانست؛ ولی هرگز در مورد خودش درست نمی‌دانست». در واقع تالستوی نشان می‌دهد که این مشکل فقط مشکل ایوان نبوده، بلکه مشکلی است که جامعه‌ی بشری و انسان، در همه‌ی زمان‌ها با آن درگیر است. اینکه مرگ را انکار می‌کند و فکر می‌کند قرار نیست سراغ او بباید اما مرگ بالآخره به سراغ همه خواهد آمد و زندگی بعد از آن‌ها نیز در جریان است.

در بخشی دیگر از کتاب می‌گوید: «در جایی که خیال می‌کردم دارم بالا می‌روم، تو نگو از تپه دارم پایین می‌آیم. و راستی راستی هم چنین بود. به لحاظ افکار عمومی بالا می‌رفتم؛ اما به همان نسبت زندگی از من کناره می‌گرفت. و حالا دیگر کار از کار گذشته است و چیزی جز مرگ وجود ندارد. نکند راستی راستی کل زندگی ام غلط بوده باشد؟». ایوان ایلیچ که معادل واژه‌اش انسان فانی است، تک‌تک ما انسان‌ها هستیم که همه، طرز زندگی اشتباهی را پیش می‌گیریم و وقتی بوی مرگ به مشاممان خورد، همه‌ی ما به این سوال برمی‌خوریم که آیا واقعاً زندگی کرده‌ام؟ و انگار چیزی بهتر از مرگ، نمی‌تواند نشانگر زندگی ما باشد.

تالستوی در سرتاسر زندگی، در پی حقیقت گشت و جز حقیقت هم چیزی نشانمان نداد. اگر به سیر کاری و آثار تولستوی نگاه کنیم، متوجه خواهیم شد که تولستوی نویسنده‌ای بوده است با انبوهی از تناقضات ابدی که با آنها زندگی می‌کرده است و در آثارش آنها را انعکاس می‌داده و روی این تناقضات نمی‌توانسته چشم بیندد. تولستوی در لبه‌ی شک و یقین ایستاده بود که در واقع مهم‌تر از این شک، شجاعت مواجهه با این تردید و شک است که قابل ستایش است. در واقع، تفاوتی که بین او و داستایوفسکی دیگر نویسنده‌ی بزرگ روس که از قضا هم‌عصر

The Death of Ivan Illyich

Leo Tolstoy

تا بهره‌ی لازم را از هستی خودمان ببریم. هرچند به نظر می‌رسد عموماً دوست نداریم به این آینه خوب نگاه کنیم. «حمیدرضا آتش برآب»، از مترجمان نامآشنای ادبیات روسیه، در پایان مقدمه‌ی ترجمه‌ی این کتاب می‌گوید: اما به راستی از کجا می‌توان آغاز کرد؟ تالستوی به ما می‌گوید از مرگ هم می‌توان آغاز کرد.

پی‌نوشت: ترجمه‌های بسیاری از این اثر در ایران به چاپ رسیده‌است؛ اما ترجمه‌ی «سروش حبیبی» و «صالح حسینی» از بهترین‌ها هستند که سال‌ها مورد استفاده قرار گرفته‌اند. از ترجمه‌های جدید این اثر نیز می‌توان به ترجمه‌ی حمیدرضا آتش برآب اشاره کرد که کتاب را از زبان روسی به فارسی ترجمه کرده‌است.

شکل انتخاب می‌کند و در واقع داستان، صفحه‌ی اول تمام می‌شود و ما تا آخر کتاب می‌دانیم که ایوان می‌میرد؛ ولی با این همه با او همراه می‌شویم تا بینیم چگونه سرنوشت‌ش به اینجا رسیده‌است.

«در هنگام مرگ، یکی از افرادی که بر بالین او بود، گفت که تمام شد. ایوان آن عبارت را شنید و در روح خود تکرار کرد. آنگاه اندیشید که مرگ تمام شد. دیگر مرگی نیست....». این کتاب راجع به مرگ و فناپذیری انسان است. لیف تالستوی، در این کتاب از مرگ به عنوان ابزاری برای نشان دادن ارزش زندگی استفاده کرده‌است و با مرگ، پلی به زندگی می‌زند. مرگی که تنها حقیقت موجود در زندگی است و از هیچ بنی بشري دور نیست. داستان با خبر مرگ ایوان ایلیچ شروع می‌شود و با مرگ او خاتمه می‌یابد و در بخش عمدت‌های از داستان، مرگ حضور پرقدرتی دارد؛ اما اکثربت کسانی که کتاب را خوانده‌اند، قاعده‌تاً تأیید می‌کنند که محور اصلی داستان، زندگی و چگونه زندگی کردن است. تالستوی نشان می‌دهد مهمترین انگیزه‌ی ما برای زندگی کردن، مرگ است و در واقع اگر ایوان ایلیچ بد می‌میرد، به خاطر اینست که بد زندگی کرده‌است. مقوله‌ی مرگ می‌تواند برای ما همچون آینه‌ای باشد که در آن به زندگی خود نگاه کنیم. با توجه به اینکه نیست شدن و نابودی تقدیر نهایی ماست، اما باید تا زمانی که هستیم به این بیندیشیم که چگونه زندگی کنیم

ناگفته

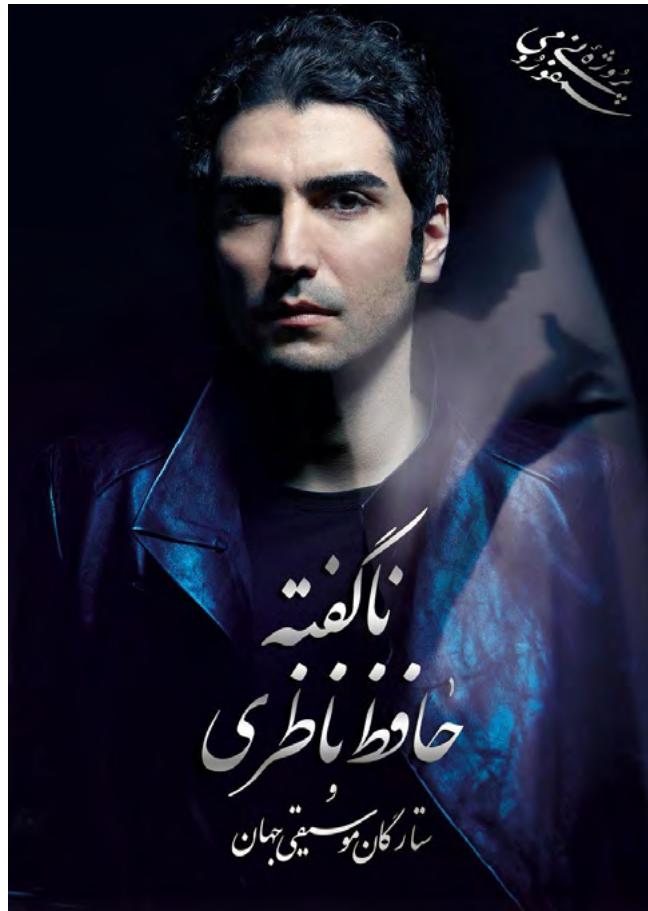
اثر حافظ ناظری

انتشار آلبوم را «Sony Classical» به عهده داشت که برای هنرمندی از ایران، بی‌شک امری بی‌سابقه بود و همراهی با چند تن از نوازندگان مطرح موسیقی جهان، از جمله «گلن ولز»، «ذاکر حسین» و همراهی آواز پدر، «شهرام ناظری»، اعتباری بیشتر به این اثر شاخص بخشید.

«ناظری» در همکاری با نوازندگان این آلبوم، بسترهای را ایجاد کرد تا به تلفیقی اندازه و در چارچوب از موسیقی غرب و شرق دست یابد. «ناظری» خود، «ناگفته» را درک و دریافتیش از آفرینش و داستان هستی می‌داند؛ از آن لحظهی ازل تا انتهای شام ابد.

«ناگفته» شامل چهار فصل و شانزده قطعه است که نام و چینش قطعات، به روشنی، فلسفه‌ی فکری هنرمند را نشان می‌دهد. آفرینش، هستی، ناگفته و بازگشت ابدی فصل‌های این اثرند. آلبوم با صلح اتمی آغاز و با بازگشت و جاودانگی پایان می‌یابد. حس و حالی وهم‌آلود در قطعات ابتدایی، بر ذهن مخاطب غالب می‌شود و در فصل دو و سه، صرفاً با دغدغه و سرگشتگی انسان در عالم، جریان موسیقی پیش می‌رود («حافظ ناظری» از فصل سه، تحت عنوان «هفت

گاهی صرف زیبا بودن یک اثر کافیست، اما اگر اندیشه و جهان‌بینی خالق با اثرش ادغام شود، ساخته‌ی او در کنار زیبایی سمعی یا بصری‌اش، بیان یک تفکر نیز می‌شود. حال اگر ذهنی چندبعدی بباید و در مسیر خیالش شروع آفرینش کیهان، آغاز زمان، سیر آن و سرانجامش را توأم با موسیقی تصویر کند، بخشی از مسیر فکری‌ای می‌شود که هنرمندی همچون «حافظ ناظری»، «ناگفته» را خلق کرده است. آلبومی که به تعبیری، موسیقی متنی است بر شکل‌گیری کیهان، درک وجودی انسان، سرگشتگی و درنهایت، پایان و جاودانگی. حافظ ناظری سال‌ها پیش تصمیم گرفت پروژه‌ای را آغاز کند که پیوندی بر موسیقی غرب و شرق باشد؛ پروژه، «سمfonی رومی» نام گرفت. ناظری دلیل این نام‌گذاری را نیز مطابق هدفش می‌داند: «سمfonی»، مفهومی از موسیقی غرب و رومی، شاعری از شرق. در نهایت بعد از چند سال کار و تمرکز بر این پروژه، ضبط قطعات، خارج از کشور انجام و سال ۲۰۱۴، نخستین بخش پروژه، یعنی آلبوم تلفیقی «ناگفته» منتشر شد.

ارکستراسیون و آواز» صورت پذیرد. بدعهای ناظری در این آلبوم به موارد قبلی خلاصه نمی‌شود؛ او در «نگفته» از ساز «حافظ» که به عنوان سه تار تکامل‌یافته نیز شناخته می‌شود و با ایده‌ی خودش ساخته شده نیز، بهره برده است.

بی‌تردید یکی از لایق‌ترین توصیف‌های «نگفته» را «دیپاک چوپرا»، نویسنده‌ی شهر آمریکایی، بیان کرده است: «یک اثر ارکسترال باشکوه که در بالاترین کیفیت موسیقایی تصنیف شده است و در آن با درک عمیق نشأت‌گرفته از پیش‌زمینه و فهم عرفانی خویش، کیمیای معنوی نهفته در اشعار مولانا و فهم مدرن از نظام هستی و راز کائنات، همه‌ی این عناصر را در هم آمیخته و در قامت یک اثر شکوهمند به ظهور رسانده است. از این رو، موسیقی‌ای است که با روح انسان به گفتگو می‌نشیند.»

شهر عشق» نیز نام برده است) و فصل آخر، سرانجام سفر انسان بر گستره‌ی حیات، محتوای قطعات را شکل می‌دهد. قطعات، حسی الهام‌آمیز و مکاشفه‌مانند به ذهن شنونده القا می‌کند و همین می‌تواند فضای موسیقایی نگفته را تا حدودی نزدیک به ژانر «New Age» نیز قرار دهد.

نوآوری یا بهتر است بگوییم جرأت در نوآوری که «ناظری» برای این آلبوم به خرج داده، نقطه‌ی عطف تبدیل این موسیقی به اثری بدیع و گوش‌نواز شده است. همین که در هنر خود سعی داشته تا از موسیقی شهرام ناظری بیاموزد و صرفاً تقلیدکننده‌ای از هنر پدر نباشد و جریان موسیقی جدیدی را دنبال کند، توانسته او را از سایه‌ی اعتبار و شهرت شهرام ناظری که کم هم سنگین نیست، خارج کرده و هنرشن را با دستاوردهش به شناخت عموم برساند. حافظ ناظری به خوبی توانسته از موسیقی برای بیان آرمان، فلسفه و جهان‌بینی شرقی‌اش استفاده کند و آن را با شمایلی تازه با هنر پیوند زند. در بحث موسیقی نیز به شکل نوآورانه سعی شده تا تحول مؤثری در ارکان نهادی این اثر «آهنگسازی،

امین رضا اولادان
رشته علوم تغذیه
ورودی بهمن ۹۸

۳۷

میکروفون انارستان

من حتی توی مسافت هم با اینکه آدمی هستم که توی چادر می خوابم و طبیعت گرد هستم، توی طبیعت گردی باید کتاب هم همراهم باشه و فقط هم کتاب کاغذی میتونم بخونم؛ pdf و از اینطور چیزها نمیتونم بخونم.

چه جالب و قشنگ... پس اهل کتاب هستین؟

بله؛ این هم خوبه و هم بد. این نکته رو هم بگم که علاقه به ادبیات نیست؛ من کتاب‌های تاریخ هم میخونم، کتاب‌های روانشناسی هم میخونم و صرفاً علاقه به کتاب هست.

استاد به نظرتون علاقه به ادبیات و علاقه به نویسنده‌ی لازم و ملزم همدیگه هستند یا اینکه که نه... دو تا چیز جدا از هم هستند؟

نه به نظر لازم و ملزم همدیگه نیستند. بستگی به این داره که تو چی میخوای بنویسی.

همیشه دست به قلم بردن بسیار سخت بوده. اگر من امروز به شما بگم یک بیوگرافی بنویس از خودت، لزوماً نیاز نیست که شما ادبیات خونده باشی؛ ولی شاید خیلی از دانشجویان من نتون یک بیوگرافی از خودشون بنویسند. دست به قلم بردن، لزوماً نیاز به تخصص ادبیات نداره، چه بسا نویسنده‌های کتاب‌های شیمی، فیزیک و رشته‌های مختلف هستند که تخصصی در ادبیات ندارند؛ ولی میتوزن بنویسین. اگر ممکن‌های نویسنده‌ی مورد علاقتون رو بهمون بگید و بگید که موقع نوشتمن یا اینکه موقع خوندن از چه چیزی بیشتر الهام می‌گیرد؟

نویسنده‌ی مورد علاقه‌ی من، اگر بخوام شاعر بگم، «فروغ فرخزاد». بی‌نهایت به سبک نوشتنش علاقه‌مندم؛ اما اگر بخوام در نوشه‌ها دنبالش بگدم، «منصور ضابطیان» رو توصیه می‌کنم. نویسنده‌ی خیلی خاصی نیست؛ یک جهانگرد و خبرنگار هست که توصیه می‌کنم کتاب‌هاشو بخونید، حالت

کلاسیک و سنتی نداره؛ یک سفرنامه‌ی فوق العاده جذابه. اگر من بخوام یک زمانی دست به قلم ببرم و چیزی بنویسم، شیوه‌ی من شیوه‌ی منصور ضابطیان میشده؛ چون بسیار راحت میتوشه با مخاطبش ارتباط برقرار کنه؛ اما موقع خوندن اگر راستش رو بخواین، اونقدر غرق در خوندن هستم که به چیزی به اسم الهام فکر نمی‌کنم. موقع نوشتمن، اون چیزی که دلم میخواد و اون چیزی که به ذهنم میاد، خیلی راحت میتونم بنویسم؛ یعنی درواقع ذهنم و دستم باهم کار میکنه و سریع توی ذهن، جمله‌بندی میشه و روی نوشتار میاد. چند باری مصاحبه‌های مختلف یا برنامه‌های اینطوری داشتم؛ اما

دست به قلم شدن چه الزاماتی دارد؟

خب خب خب

قبل از اینکه مصحابمون رو شروع کنیم، لازمه اینو بگم که از اونجا که موضوع این شماره‌ی نشریه‌ی ما نویسنده‌ی و قلمه، این شماره با استاد خوش‌ذوق و همیشه‌همراه ادبیات، سرکار خانم خواجه همراهتون خواهیم بود

با عرض سلام و ادب

سرکار خانم خواجه خودتون رو برای مخاطبین ما معرفی کنین و بگید در حال حاضر داخل چه حیطه‌ای فعالیت می‌کنید؟

به نام ایزد یکتا راحله خواجه هستم متولد سال ۱۳۵۷، در دانشگاه‌های مختلف، رشته‌ی زبان و ادبیات فارسی و رشته‌ی جهانگردی تدریس می‌کنم و الان هم با توجه به اینکه کلاس‌ها تعطیله، دوره‌های بازگویی کلاس‌های شاهنامه دارم به صورت نیمه‌خصوصی و تفسیر شعرهای حافظ.

چقدر عالی، علاقه به ادبیات در شما از چه زمانی شروع شد؟

بگم از کودکی، این جواب‌های کلیشه‌ای؟ (خنده) واقعیتش اینه که کتاب رو همیشه میخوندم از بچگی؛ از وقتی که یادم میاد، اعتیاد به کتاب داشتم و دارم هنوز هم. یه وقت‌هایی هر نوع اعتیادی خسته‌کننده‌ست و عذاب‌آوره؛ حتی اعتیادهای خوب مثل کتاب، عذاب داره. به خاطر اینکه

در مورد انواع سبک‌های نویسنده‌گی، سعی می‌کنم اون چیزی که الان بیشتر به درد دانشجوهای خودم می‌خوره چه فارغ‌التحصیل چه درآینده‌ بهتون بگم. البته تو این جلسه قصد ندارم در مورد انواع سبک‌های رمان یا داستان‌ها براتون بگم چون اونو سر کلاس ادبیات خواهید خوند؛ ولی چیزی که مهمه اینه که برای نویسنده‌گی، اولین وسیله قلمت هست که باید شروع کنی به نوشتن؛ یعنی باید یه کاغذی داشته باشی و باید نقطه‌ی شروعش رو بزنی و شروع کنی به نوشتن، این خیلی نکته‌ی مهمیه. شاید خیلی به نظر شما، نظر دوستان که گوش میدن؛ بگن یه حرف کلیشه‌ای هست. کاغذ باید داشته باشی، قلم باید داشته باشی؛ ولی واقعاً یک بار بیاین امتحان کنید. کاغذ رو بذارین جلوتون، قلم بدزارید کنارتون، اولین سوالی که می‌پرسید اینه که چی بنویسم؟ بهت می‌گم بیوگرافی بنویس؛ ولی باز نگاه به طرف من می‌کنی و می‌گی چی بنویسم؟

در صورتی که تمام بیوگرافیت رو میدونی؛ ولی باز هم به من نگاه می‌کنی و می‌گی خوب حالا چی بنویسم. برای همینه که نوشتن زیاد آسون نیست؛ حتی برای چیزی میدونی که توی ذهن‌ت هست؛ ولی باز هم آسون نیست.

استاد لازمه‌ی نویسنده‌گی رو شما چی میدونید؟ برای کسی که می‌خواهد نویسنده‌گی اش رو شروع کنه چه پیشنهادی دارد؟؟؟

می‌گم که کتاب خیلی بخون، قطعاً می‌گم که کتاب خیلی بخون. استاد کسی که می‌خواهد رمان بنویسه لزوماً باید رمان بخونه یا کسی که می‌خواهد طنز بنویسه الزاماً باید داستان طنز زیاد بخونه؟؟؟ لزوماً لازم نیست که رمان بنویسه، ببینید یه وقتی که شما بخواین خودتون رو ملزم بکنید که من می‌شینم رمان می‌نویسم، کاغد بذاری و همه‌چیز رو آماده بکنی که رمان بنویسی. اون رمان، رمان موفقی نخواهد بود. ذهن‌ت باید یک پیزندگی در

معمول‌اً هیچ کاغذ و یا نوشته‌ای ندارم که بخواه همراهم بیارم یا اینکه بخواه سوالات رو از قبل توی ذهنم آماده بکنم؛ به خاطر اینکه معمولاً ذهن و زبانم باهم کار می‌کنن. حالا دلبیش هم می‌توونه همین باشه که زیاد کتاب می‌خونم. خانم خواجه، خود شما تا چه حد اهل نوشتمن و دستبه‌قلم بودن هستین؟ آیا چیزی تحت عنوان یادداشت روزانه یا خاطره‌نویسی دارید؟ یا به‌طور حرفا‌ای در حیطه‌ی نویسنده‌گی فعالیتی داشتید؟

اینکه بخواه به‌طور مداوم هر روز بنویسم؟ نه ولی اینکه دست به نوشتن داشته باشم؟! واقعیت‌ش میدونید، نویسنده‌گی هنر ارتباط برقرار کردنه، هنر بیان آرزوها، هنری که بتونی احساسات و هیجانات درونیت رو به نوشtar دربیاری. حالا نمی‌خواه اسم خودمو نویسنده بذارم؛ ولی نوشتن چنین فوایدی داره و من از فوایدش خیلی استفاده می‌کنم. وقت‌هایی که خیلی عصبانیم، وقت‌هایی که خیلی احساساتیم، کاغد و قلم دم دستمه و شروع می‌کنم به نوشتن؛ اما خودمو نویسنده نمیدونم. شده تا حالا داستان بنویسید و یا اینکه اگر نوشتشد، برای ما معرفی کنید و اسمش رو بهمون بگید.

نه داستان ننوشتم به‌طور رسمی؛ ولی داستان خیلی ساختم، چون یک پسر سیزده‌ساله دارم؛ از بچگی براش داستان می‌ساختم، داستان‌های شاهنامه رو با داستان‌های مدرن قاطی کردم و یک میکس یا یک تلفیق براش درست می‌کردم و براش داستان می‌گفتم؛ به‌طوری که شما هر کجا شاهنامه را باز کنی و ازش بپرسی که بقیه‌ی این داستان چی می‌شه، براتون می‌گه؛ ولی اینکه بخواه نوشته‌ای از خودم به‌جا گذاشته باشم و یا اینکه چیزی نوشته باشم، نه متاسفانه چنین کاری رو انجام ندادم.

آیا نوشتن و دستبه‌قلم بودن نیازمند یادگیریه؟ یا صرفاً علاقه و به قول برخی از دوستان، دلی نوشتن می‌توونه کافی باشه؟

قطعاً نیازمند یادگیریه و باید بگیریم و حالا یادگیری می‌توونه از طریق زیاد خوندن باشه؛ یا اینکه می‌توونه از طریق فراگیری باشه؛ ولی نه به این معنی که من امروز خیلی کتاب بخونم، قطعاً خیلی راحت هم می‌تونم بنویسم.

نه به این معنا نیست صرفاً، ولی تأثیر خودش رو داره. استاد ممکنه در مورد سبک‌های نویسنده‌گی کمی برامون توضیح بدین؟ و بگین خودتون بیشتر از چه سبکی خوشنون می‌اد؟؟

استاد در نهایت توصیه‌های شما به عنوان یک استاد با تجربه‌ی ادبیات به نویسنده‌گان جوان چیست؟

بارها گفتم و یک بار دیگه هم می‌گم که باید کتاب بخونیم، بارها شده بچه‌ها از من پرسیدن برای خوب صحبت کردن باید چیکار کنیم؟! درسته یک سری فنون داره، یک سری علم داره؛ ولی باید قبل از اون یک سری دایره‌ی لغات داشته باشی تا بتونی صحبت کنی، خیلی از بچه‌های ما دایره‌ی لغات ندارن؛ دایره‌ی لغات ما زمانی رشد می‌کنه که ما کتاب خونده باشیم. نسل جدید ما این رو به عنوان یک نقطه ضعف دارن؛ به این دلیل که بچه‌های ما الان کتاب نمی‌خونن و دایره‌ی لغات رو ندارن.

[https://www.mefda.ir/
news/245618/%D%8AF%D%8B%3D%8AA-%D%8A%D%-87%9D%82%9D%84%9D-85%9%D%8B%D%8AF%D%-86%9DA%86%D%-87%9D%8A7%D%84%9D%8B%2D%D%8A%7D%85%9D%8A%7D%8AA%D%D%8C%D%8AF%D%8A%7D%8B%1D%8AF](https://www.mefda.ir/news/245618/%D%8AF%D%8B%3D%8AA-%D%8A%D%-87%9D%82%9D%84%9D-85%9%D%8B%D%8AF%D%-86%9DA%86%D%-87%9D%8A7%D%84%9D%8B%2D%D%8A%7D%85%9D%8A%7D%8AA%D%D%8C%D%8AF%D%8A%7D%8B%1D%8AF)

ادبیات فارسی بهش می‌گیم پیرنگ یا نقش‌های قبلی، داشته باشه تا بتونی توی نوشتن بال و پرش بدی. این به نظرم یکی از نکات خیلی مهمی هست که دانشجو باید از اون استفاده کنه. استاد شما علاقمند به سروden شعر یا داستان پردازی هستید یا خیر؟

سروden شعر علاوه بر علاقه، یک استعداد ذاتی هست.

پس یعنی هر کسی نمی‌توانه شاعر بشه؟؟

قطعاً، شاعر شدن یک مراحلی داره. ببینید ما وقتی می‌ایم تاریخ ایران رو بررسی می‌کنیم، می‌گیم هزاران سال پیش شعر داشتیم. خوب می‌ایم مراحل رو بررسی می‌کنیم؛ یک جامعه مثل کودک می‌مونه. وقتی به دنیا می‌آید، قطعاً نمی‌توانه صحبت کنه، صحبت کردن رو یاد می‌گیره، کم کم نوشتن رو یاد می‌گیره، بعد می‌توانه شاعر بشه اگر استعدادش داشته باشه. جامعه هم به همین شکل، وقتی ما می‌ایم می‌گیم از دو هزار سال پیش شعر داشتیم، از هزار و خورده‌ای شعر داشتیم؛ پس این جامعه‌ی ما به یک بلوغی رسیده؛ ولی اینکه من نوعی بخواه به اون بلوغ برسم، اولاً باید یک استعداد ذاتی داشته باشم، دوماً کتاب زیاد خونده باشم، می‌بینید که شاعرهای موفق ما، نود و نه درصدشون اشعار قبل از خودشون رو از حفظ بودن؛ ولی الان اینقدر تاریخ برامون تکرار می‌شه تا بهمون بفهمون این سرگذشت ملتی هست که کتاب نمی‌خونه.

سرانه‌ی مطالعه در ایران تقریباً ۱۲ دقیقه در شباهه‌روز هست. در

مورد این نظر خاصی ندارین؟؟

فقط می‌تونم بگم خیلی متأسفم. من قبل از اینکه تدریس بکنم، خبرنگار بودم و این شغلم ایجاب می‌کنه که از مسائل اجتماعی دور نباشم و اولویت اول من باشه. ببینید که توی این برهه‌ی زمانی، جامعه‌ای که کتاب نخونه، گفتم یک بار دیگه هم، اونقدر برash تاریخ تکرار می‌شه که حفظ کنه؛ پس کتاب بخونیم هرچی که می‌توانیم.

۱۱

انار خورون

خونه، گوشی همراهتون رو بردارید و برای آیدی من،
@Nematizadehh، چیزهایی که دیدید، شنیدید، بوییدید و
لمس کردید رو توصیف کنید.

«کتاویو پاز» می‌گوید:
من شعرهایم را در حین پیاده‌روی می‌سرایم. با گام‌هایی
که بر می‌دارم، ضرب‌آهنگ سطراها را کشف می‌کنم. بعد از
پیاده‌روی فقط باید شعر را روی کاغذ پاک‌نویس کنم.

در این قسمت هم تقدیر می‌کنیم از خانم «ثمین شهرابی» و
خانم «افروز قطب‌زاده» که برنده‌گان مسابقه‌ی قبلی ما شدند.
بادتون نر نه! ما یه هدیه‌ی کوچولو هم به رسم یادبود براتون
تهیه کردیم که برای هماهنگ‌های بیشترش حتماً باهم در
ارتباط باشین.

زمانی، شاید حالا هم، در توجیه خلاء وجود عشق رمان‌تیک
در ازدواج‌های سنتی این عقیده وجود داشت که زوج جوان
وقتی با هم وارد زندگی مشترک شوند، به تدریج عشق هم
در میانشان شکل می‌گیرد، و چنین عشقی از هیجانات عشق
رمان‌تیک ماندگارتر است.

درباره‌ی ازدواج سنتی مطمئن نیستم؛ اما درباره‌ی نوشت
معتقدم که عشق به نوشت، طی فرآیند نویسنده‌شدن
به تدریج بیشتر و بیشتر می‌شود.

سلام سلام

با مسابقه‌ی این قسمت از نشریه در خدمتتون هستیم. تعداد
زیادی از شما، دوستداران نشریه‌ی اناستران، افرادی هستید
که رؤیای نویسنده شدن را در سر می‌پرورانید. اما واقعاً میشه؟
چجوری میتونم؟ من حتی نمیدونم در قدم اول باید چیکار
کنم؟ من استعدادشو ندارم!

آره دوست عزیزم میشه، میتوనی انجامش بدی، نویسنده یکی
از سمجھترین افراد روی کره‌ی زمینه که افسانه‌ی استعداد رو
میتوونی در سطل زیاله‌ی اناقش پیدا کنی!

اما نویسنده‌ی هم نیاز به تمرین داره، اگه اول کار هستی و
یا حتی برای مجلات معتبر متن می‌نویسی و ایده‌ای برای
شروع نداری، از احساسات پنجگانه‌ات شروع کن؛ آواز پرندۀ‌ای
که می‌شنوی، عطر چای تازه‌دمی که استشمام می‌کنی، گل
تازه‌چیده‌دۀ‌ای که می‌بینی، سعی کن همه را بنویسی، کم‌کم
ایده‌های الهام‌بخش دیگه هم چراغ ذهن‌ت رو روشن خواهند
کرد. «نیکلاس اسپارکس» کتاب معروفی دارد به نام «پیاده‌روی
به یادماندنی» که فیلمی هم از روی آن ساخته شده‌است. شاید
دوست داشته باشی این فیلم رو هم ببینی.

تمرین مسابقه‌ی این هفته، رفتن به پیاده‌رویه.
پیاده‌روی...؟!

آره، قراره شما یه پیاده‌روی کوتاه اما عمیق رو تجربه کنید و از
حواس پنجگانه‌تون حسابی کار بکشید. بلافصله که رسیدید

انارستان

سال اول، شماره ۵، مهر ۱۴۰۰

مدیر مسئول:

◉ حانیه توتونی

سردیبیر:

◉ زهره سادات حسینی

طراح و صفحه‌آرا:

◉ فاطمه رجبعلیزاده

◉ محمد تباشیانی

ویراستاران:

◉ امیررضا آفتاب طلب

هیئت تحریریه:

◉ علی ضیغمی باجگیران

◉ امیررضا آفتاب طلب

◉ یگانه تحریرچی

◉ مریم رضوی

◉ مریم یوسفی

◉ هدی توحیدی

◉ مریم گندمی ثانی

◉ مهدیه سالاری اول

◉ مهسا گلدی پور

◉ علی قنوات

◉ سیاوش خالقی مقدم

◉ حکیمه رحیمی

◉ زهره عبدالهی

◉ امین‌رضا اولادان

◉ محمدرضا نادری

◉ سید جواد جوادی

◉ مونا نعمتی‌زاده